

Daadkracht rond de leerling

Ondersteuningsplan SPOW 2020-2024

Voorwoord

Passend onderwijs is erop gericht de leerlingenondersteuning zo dicht mogelijk rond de leerling te organiseren. De leerkracht en de intern begeleider weten het best wat een leerling nodig heeft. Scholen krijgen middelen en mogelijkheden om de leerlingenondersteuning in te richten en te plannen. Daarbij kunnen ze indien nodig een beroep doen op experts om de leerling verder te helpen en mogelijk te verwijzen naar extra hulp, het speciaal basisonderwijs (sbo) of het speciaal onderwijs (so). Deze inrichting, processen en procedures staan vermeld in het Ondersteuningsplan.

Er is de afgelopen jaren binnen het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (SPOW) hard gewerkt aan inrichting, processen, documenten en wettelijke vereisten. Processen worden met het werkveld continu tegen het licht gehouden, uitspraken van geschillencommissies zijn verwerkt en regelingen zijn opnieuw gepubliceerd op de website. De samenwerking met ouders staat vanaf de start van het SPOW hoog in het vaandel. Ouders worden bij elke stap actief betrokken. Wij willen de opbrengst van het recente verleden waar nodig actualiseren, maar vooral koesteren en behouden.

De focus van eenieder ligt nu op de vraag waar het samenwerkingsverband de komende vier jaar heen wil en wat ze wil bereiken. De evaluatiegesprekken met het Dagelijks Bestuur, de ondersteuningsplanraad (OPR) en de ondersteuningsadviseurs van SPOW zoomden in op een koers voor de komende vier jaar en bijbehorende beleidsrichtingen. Onderdelen van die koers zijn besproken in directeurenberaden en op netwerkdagen. Wij hebben hierbij niet het bord volledig vol gekrijt. Te veel doelen geven geen focus. De doelen hebben we overzichtelijk samengebracht in twee hoofdthema's: samenwerking en continuüm van ondersteuning. Wij nodigen leerkrachten, ouders, intern begeleiders en directeuren van harte uit om de komende jaren gezamenlijk te werken aan het bereiken van onze doelen.

Het Ondersteuningsplan SPOW 2020-2024 kent twee delen. Deel 1 betreft De Koers en omvat een terugblik met analyses, strategische doelen en hoofdlijnen van het beleid voor de komende vier jaar. Deel 2 omvat de beschrijving van alle onderdelen van Passend onderwijs die een ondersteuningsplan moet bevatten. Deze tweedeling beoogt meer betrokkenheid bij en draagvlak voor het te voeren beleid van het samenwerkingsverband in de komende vier jaar te creëren. De Koers geeft een kader voor de werkzaamheden binnen SPOW, in de jaarplannen worden de doelen aangescherpt. Deze methodiek stelt ons in staat om het beleid ook jaarlijks indien nodig bij te stellen. We verwachten 'schuivende panelen' onder meer door de landelijke evaluatie van Passend onderwijs (2020), het toenemend lerarentekort en regionale bestuurlijke ontwikkelingen. Verantwoording vindt plaats in managementrapportages en Jaarverslagen die terug te vinden zijn op de website.

De ondersteuningsplanraad heeft met dit ondersteuningsplan ingestemd en er is overeenstemming bereikt met de gemeenten Midden-Delfland, Rotterdam en Westland. Het Algemeen Bestuur van SPOW heeft het ondersteuningsplan op 31 maart 2020 goedgekeurd.

Inhoud

Koers 2020-2024

1. Passend onderwijs	5
2. Analyse en reflectie Passend onderwijs Westland	7
3. Missie, visie, doelen	11
4. Samenwerking	13
5. Het continuüm aan ondersteuning	16
6. SPOW als organisatie	21
a. Governance	21
b. Bureaucratie	21
c. Kwaliteit	21
d. Communicatie	21
e. Opbouw bureau	21
7. Meerjarenbegroting	23

Inrichting en organisatie Passend onderwijs

Inleiding	29
1. Inrichting Passend onderwijs	31
• Zorgplicht	31
• Zorgplicht bij impasses	31
• Ondersteuning op school	32
o Basisondersteuning	32
o Extra ondersteuning	34
• Ondersteuningsarrangementen	34
o Steunpunt hoogbegaafdheid	35
• Innovatiearrangement SENtrum	35
• Zware ondersteuning	36
• Toeleiding naar ondersteuningsvormen	37
• Herbeoordelingen	40
• Doorgaande lijn	40
2. Ouders	43
• Ouders als educatief partner	43
• Afstemming rondom individuele leerlingen	43
• Communicatie met ouders vanuit SPOW	43
• Ouders en medezeggenschap	44
o Geschillenregeling	44
3. Organisatie van het samenwerkingsverband	46
• Rechtsvorm	46
• Besturingsmodel	46
• Structuur van de organisatie	46
• Verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	47
• Gemeenten en ketenpartners	48
• Intern en extern toezicht	48
4. Passend onderwijs in relatie tot gemeentelijk beleid	50
• Beleidsontwikkeling bij gemeenten	50
• Uitgangspunten voor samenwerking	50
• Samenwerking met Jeugdhulp	50
• Leerlicht en leerlingenadministratie	52
• Thuiszitters	53
• Leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting	55
5. Kwaliteitsontwikkeling	58
• Kwaliteit binnen SPOW	58
• Monitoring en evaluatie	58
• Planning en control	58
• Verantwoording	59

één

Koers 2020-2024 SPOW

Passend onderwijs

De afgelopen vijf jaar zijn zes grote transities doorgevoerd¹, die zich kenmerken door een verregaande decentralisering met de volgende gezamenlijke aspecten:

- Van overheid naar primair proces
- Van doelgroepenmodel naar geografisch model
- Focus op mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden
- Geïntegreerd versus gesegregeerd.

Door Passend onderwijs zijn taken, verantwoordelijkheden en middelen gedecentraliseerd van de overheid naar het primaire proces direct rond de leerling. In de tijd vóór Passend onderwijs werden specifieke zorgbehoeften gediagnosticeerd en geïndiceerd, zodat er middelen of speciale lesplaatsen beschikbaar kwamen. De overheid bepaalde welke categorieën er waren, scholen klaagden dat ze zelf niets konden doen omdat er ofwel geen middelen waren ofwel de leerling niet in de gecreëerde categorieën pasten. De gedachte achter Passend onderwijs is dat leerkrachten en intern begeleiders het beste weten wat hun eigen leerling nodig heeft en dat zij hierdoor meer zorg op maat kunnen vormgeven.

De school heeft een zorgplicht voor leerlingen die zich bij de school aanmelden. Samenwerkingsverbanden zijn onder meer verantwoordelijk voor de verdeling van middelen en het realiseren van verschillende elkaar aanvullende ondersteuningsvormen (continuüm) zodat elke leerling de ondersteuning krijgt die hij/zij nodig heeft. Al deze ondersteuningsvormen beginnen bij het goed inrichten van de basisondersteuning van reguliere scholen, opdat meer kinderen thuis nabij onderwijs kunnen genieten.

¹ Zes transities: Passend onderwijs, Jeugdwet, WMO, Participatiewet, Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg.

twée

Koers 2020-2024 SPOW

Analyse en reflectie Passend onderwijs Westland

Middelen

SPOW heeft zich sinds de start van Passend onderwijs ingespannen om te zorgen dat de scholen meer mogelijkheden en middelen krijgen om Passend onderwijs in de klas vorm te geven (zie tabel 1). Het totaalbedrag dat voor de scholen beschikbaar is, is gestegen tot meer dan 1,5 miljoen euro in 2019, dat is 145 euro per leerling, € 40.890,- gemiddeld per school. Deze middelen zijn bedoeld om op scholen de basisondersteuning te versterken en extra ondersteuning te bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Deze middelen zullen in 2020 nog één keer stijgen door de positieve verevening van Passend onderwijs voor ons samenwerkingsverband.

Tabel 1

Schooljaar	Basisondersteuning	Extra ondersteuning	Totaal per school (gemiddeld 282 II)
2015-2016	54	0	15.228,-
2016-2017	67,43	56,74	35.015,94
2017-2018	90	43	37.506,-
Kalenderjaar 2019	90	55	40.890,-

44 scholen, totaal 10.964 bao, sbo 309, so 131, gemiddelde schoolgrootte 282 leerlingen
(39 reguliere scholen + sbo, oktober 2018 Vensters PO)

Verantwoording

Uit onderzoek (Algemene rekenkamer en inspectie, 2017) blijkt dat verantwoording van middelen bij bijna alle samenwerkingsverbanden nog in de kinderschoenen staat. Dat maakt Passend onderwijs kwetsbaar, aangezien het draagvlak voor Passend onderwijs onder leerkrachten tanende is (DUO, 2017). Leerkrachten hebben het beeld dat zij veel meer leerlingen met een ondersteuningsbehoefte moeten bedienen, dat daarvoor geen middelen beschikbaar zijn en dat ze er alleen voor staan. Juist zij hebben het recht om te weten dat er voor hen meer mogelijkheden en middelen beschikbaar zijn. Dan pas kunnen zij hun taak - passende ondersteuning bieden aan leerlingen in hun klas – met verve uitvoeren en verbeteren.

Ook SPOW en de schoolbesturen hebben nog geen goed zicht op de besteding van de middelen van de scholen en daarmee op de effectiviteit van de inzet. Schoolbesturen zijn begin 2019 gevraagd aan te geven waaraan de middelen worden uitgegeven. Dit gaf een diffuus beeld te zien. Alle schoolbesturen hebben de middelen rechtstreeks doorgezet naar de scholen zonder daarbij een onderscheid te maken tussen basisondersteuning en extra ondersteuning. Scholen gaan er vervolgens op hun eigen wijze mee

om. Ongeveer de helft van de scholen maakt wel het onderscheid, waarbij de intern begeleider verantwoordelijk is voor de inzet van de middelen voor extra ondersteuning. Alle scholen voldoen aan de IB-uren norm van het samenwerkingsverband (één dagdeel op 50 leerlingen). De inzet van de middelen is zeer divers, de meeste middelen gaan naar de uren voor interne begeleiding, ander gespecialiseerd of ondersteunend personeel, materialen, specifieke aanpakken en testen en toetsen. Van de 39 scholen die aan de enquête hebben meegedaan, geven er 7 aan dat ze het budget voor Passend onderwijs niet hebben uitgeput. De inzet van de middelen wordt door de scholen geëvalueerd onder meer tijdens de groepsbesprekingen en bij de evaluatie van de OPP's / groeidocumenten.

Deelnamepercentages

Van alle leerlingen binnen SPOW namen 2,84% op 1 oktober 2019 deel aan het speciaal basisonderwijs. Dit deelnamepercentage ligt hoger dan het landelijk gemiddelde (2,49%) en is over de afgelopen 4 jaar licht stijgend (van 2,59% naar 2,84%). Er is de afgelopen jaren één leerling teruggeplaatst van het SBO naar het regulier basisonderwijs.

Het deelnamepercentage van leerlingen in het speciaal onderwijs is in 2019 1,25%, een percentage dat fors lager ligt dan het landelijk gemiddelde (1,91%). Ook dit deelnamepercentage is licht stijgend (van 0,93% vier jaar geleden naar 1,25%). Daarnaast is het opvallend dat de zorgcategorie 'hoog' van SPOW hoger ligt dan het landelijk gemiddelde (0,24% versus 0,16% in 2018).

Uit deze deelnamepercentages kan worden geconcludeerd dat er door Passend onderwijs geen grote verschuivingen in leerlingenstromen zijn opgetreden, maar dat de deelname aan het speciaal (basis) onderwijs elk jaar licht stijgt. Oorzaken van deze toename zijn niet eenduidig, alhoewel een stijging ook in het landelijke beeld te zien is. Geconstateerd kan worden dat er in het samenwerkingsverband een toename is van NT2 leerlingen, waarvan een veel hoger percentage aangewezen is op het SBO. Ook zijn er signalen dat de zogenoemde zorgzwaarte toeneemt, het gaat hier onder meer om de sterk stijgende 'zware ondersteuning' (van € 109.000,- in 2016 naar € 250.000,- in 2019) en de categorie 'hoog' in het SO (0,24%).

Thuiszitters

Door Passend onderwijs is de verantwoordelijkheid voor een (soms moeilijk te plaatsen) leerling eenduidig geregeld. De school heeft een zorgplicht indien een leerling zich bij deze school inschrijft. Indien er een probleem optreedt, dan zoekt de school (soms in samenwerking met het schoolbestuur) naar oplossingen. Bij een impasse organiseert een ondersteuningsadviseur van het SPOW een zogenoemde plaatsingstafel waaraan ouders, het SKT, leerplicht, de huidige school, overige (thuisnabije) scholen en (zo nodig) een S(B)O school deelnemen. Is er uiteindelijk geen plaatsing op basis van vrijwilligheid bereikt, dan kan het dagelijks bestuur van het SPOW een bindend besluit nemen.

SPOW doet mee aan de landelijke thuiszittersregistratie, die per kwartaal wordt opgevraagd. Hieruit blijkt dat SPOW twee thuiszitters heeft, die overigens niet verwijtbaar zijn aan het samenwerkingsverband. Het blijkt dat de gekozen aanpak voor dit samenwerkingsverband werkt. Geïndiceerd wordt echter dat ouders in toenemende mate weigeren mee te werken aan onderzoek en/of plaatsing. Ook zorgt het toenemend lerarentekort voor problemen indien een uitbreiding van cluster 4 plaatsen noodzakelijk is. Beide trends kunnen in de komende jaren zorgen voor een toename van thuiszitters in de regio Westland.

Kwaliteit

De stand van zaken binnen het SPOW wordt gemonitord door kwartaalrapportages en jaarverslagen. In 2015 is begonnen met het invoeren van het Kwaliteits Management Systeem (KMS). In het KMS zijn de doelen van het SPOW vertaald in kritische prestatie indicatoren (KPI's), die tenminste jaarlijks worden geëvalueerd. SPOW doet daarnaast mee aan Perspectief op school (POS), een programma dat scholen helpt bij het verbeteren en updaten van hun schoolondersteuningsprofiel. Daardoor is informatie beschikbaar over de basisondersteuning van de deelnemende scholen. Hierbij moet worden aangetekend dat de gegevens van POS door de scholen zelf worden aangeleverd. Uit de data van POS komen signalen die erop wijzen dat de breedte van de basisondersteuning achteruit is gegaan ten opzichte van vorige jaren.

Tot slot heeft SPOW een enquête laten uitvoeren naar de tevredenheid met en de kwaliteitszorg rond de diensten van het SPOW. Uit de enquête blijkt dat de scholen van het SPOW verwachten:

- Advisering rond zorgleerlingen (94%)
- Het stellen van financiële kaders basis/extra/zware ondersteuning (77%)
- Ontwikkelen van een toekomstvisie op passend onderwijs regio Westland (75%)
- Organisatie van netwerkbijeenkomsten directie/IB (69%)

Ook blijkt uit de enquête dat er veel meer behoefte is aan intercollegiale uitwisseling.

Evaluaties en studiedagen

Het Ondersteuningsplan SPOW 2016-2020 is geëvalueerd met het team van ondersteuningsadviseurs, de ondersteuningsplanraad (OPR) en het dagelijks bestuur. In de evaluaties kwam naar voren dat de samenwerking in het Westland tussen reguliere scholen en het SBO en het SO de afgelopen jaren nog niet van de grond is gekomen. Daardoor worden ondersteuningsmogelijkheden niet onderling afgestemd, wat de effectiviteit van de ondersteuning vermindert. Ook wordt een doorverhuizing van de benodigde ondersteuning van een leerling naar zwaardere vormen geconstateerd, lichtere vormen van ondersteuning worden onvoldoende ingezet. Passend onderwijs moet de leerkracht bereiken, want de ondersteuning wordt als eerste vormgegeven in de klas. De OPR constateert dat leerkrachten geen idee hebben van wat SPOW doet. Extra activiteiten zijn nodig, waaronder communicatie, regionale netwerken en netwerkdagen voor leerkrachten. De OPR constateert ook dat sommige processen te bureaucratisch en te ingewikkeld zijn.

Op een studiedag van het dagelijks bestuur zijn de kernwaarden herijkt en verbonden aan de strategische gebieden. Het dagelijks bestuur (DB) wil de komende periode inzetten op inhoudelijke samenwerking tussen basisscholen, SBO en SO om zoveel mogelijk thuisnabije ondersteuning voor leerlingen te realiseren. Daarnaast wil het DB de komende periode het 'tenzij' in 'inclusief, tenzij' verbeteren en als een continuüm vormgeven met zowel lichte als zwaardere ondersteuningsvormen. Tot slot benadrukt het DB het belang van de ondersteuning van leerkrachten.

drie

Koers 2020-2024 SPOW

Missie, visie, doelen

Kernwaarden

SPOW is te typeren als een netwerkorganisatie van partijen die gezamenlijk vormgeven aan het passend onderwijs in het Westland. Leerlingen, leerkrachten, ouders, scholen, directies, schoolbesturen, de vertegenwoordigers van SPOW en haar externe partners dragen ieder vanuit hun eigen specifieke rol bij. Verbinding met een organisatie begint bij kernwaarden. Alle betrokkenen bij SPOW willen vanuit de volgende elkaar aanvullende kernwaarden met elkaar samenwerken.

- **Compassie:** we voelen ons betrokken en zijn gedreven.
- **Samen:** met elkaar geven we passend onderwijs vorm.
- **Oplossingsgericht & Creatief:** we creëren flexibele oplossingen, durven vrij te denken en zijn ondernemend.
- **Integraal:** we kijken van het geheel naar de delen, we overzien het hele systeem, we verbinden hoofd, hart en handen.
- **Eigenaarschap / vakmanschap:** we geven en nemen de verantwoordelijkheid.
- **Vertrouwen & Betrouwbaar:** we vertrouwen elkaar, we hoeven elkaar niet te controleren en we zijn betrouwbaar voor de ander.

Missie

Het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (SPOW) brengt samenwerking tussen alle betrokkenen (besturen, scholen, teams, gemeenten, ondersteuningsadviseurs) tot stand en onderhoudt deze, teneinde onderwijs te realiseren voor zoveel mogelijk leerlingen. Voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften is gespecialiseerd onderwijs beschikbaar in de regio Westland waardoor voor alle leerlingen een zo passend mogelijke plek - zo thuis nabij mogelijk - gerealiseerd wordt.

Visie

Passend onderwijs wordt door de leerkracht in de klas vormgegeven. Door samenwerking tussen scholen in het regulier onderwijs en met het speciaal (basis-) onderwijs wordt de ondersteuning van leerlingen gevarieerder en effectiever. Het continuüm van ondersteuning is in verschillende elkaar aanvullende vormen uitgewerkt vanaf de leerkracht in het regulier basisonderwijs tot de zwaarste ondersteuning in het speciaal onderwijs. De kwaliteit van passend onderwijs wordt bevorderd door een verdere professionalisering en een goede monitoring.

Strategische doelen

1. Basisscholen, sbo en so werken samen om zo veel mogelijk thuisnabije voorzieningen voor leerlingen te realiseren en om de effectiviteit van ondersteuning zo groot mogelijk te maken.
2. Er zijn verschillende, elkaar aanvullende ondersteuningsvormen beschikbaar (continuüm) die vraaggericht door basisscholen kunnen worden ingezet om de leerling de juiste ondersteuning op het juiste moment te geven.
3. Professionalisering geschiedt vraaggericht en zoveel mogelijk in regionale netwerken, zodat ook informeel kan worden geleerd.
4. De leerkracht wordt meer betrokken bij Passend onderwijs om de ondersteuning daadwerkelijk in de klas vorm te geven.
5. Samenwerking SPOW-jeugdzorg gericht op een kind, een plan, een zorgregisseur.
6. De kwaliteit van de ondersteuning wordt jaarlijks geëvalueerd en gevolgd via het KwaliteitsManagementSysteem. De inspectie kent SPOW een voldoende toe op alle te onderzoeken gebieden.

Vanuit deze doelen onderkennen we twee hoofdthema's: samenwerking en continuüm.

vier

Koers 2020-2024 SPOW

Samenwerking

Compassie, Samen, Oplossingsgericht, Eigenaarschap

Passend onderwijs vereist samenwerking. Veel ondersteuningsvormen zijn te complex en/of te duur voor een enkele school. Door samenwerking wordt meer thuisnabije ondersteuning mogelijk en wordt de effectiviteit van de ondersteuning vergroot. Vijf jaar na de start van Passend onderwijs kan worden geconstateerd dat samenwerking binnen een samenwerkingsverband veel haken en ogen kent. Schoolbesturen vinden het bijvoorbeeld lastig om samen te werken met concurrerende besturen.

Binnen het Westland is de samenwerking met ouders en met het Sociaal KernTeam (SKT) vanaf het begin goed vormgegeven. Echter de samenwerking tussen scholen is niet van de grond gekomen, waardoor kennisdeling en het benutten van specifieke expertise om meer thuisnabije ondersteuning te verwezenlijken onvoldoende uit de verf kwamen. De onvrede hierover leidde in 2017 tot de start van een groot project waarbij in een interactieve aanpak een verkenning werd uitgevoerd onder alle belanghebbenden naar mogelijkheden van samenwerking. Dit resulteerde in een rapportage 'De Rode Paprika' waarin verslag werd gedaan op basis waarvan vijf scenario's voor een intensievere samenwerking zijn uitgewerkt. Er is een stuurgroep SENtrum opgericht bestaande uit alle geledingen van het samenwerkingsverband die de opdracht kreeg om experimenten uit te voeren om samenwerking te bevorderen. Begin 2019 heeft een en ander geresulteerd in een vraaggestuurd innovatiearrangement. Schoolbesturen hebben hierbij expliciet afgesproken op het gebied van Passend onderwijs solidair te zijn en elkaar niet meer te beconcurreren.

Het innovatiearrangement van SENtrum stimuleert de samenwerking tussen scholen in vijf regionale netwerken. Deze netwerken hebben de beschikking over een eigen budget waarmee zij innovaties onder bepaalde voorwaarden zelf kunnen initiëren (zie deel 2, paragraaf 1.5). De netwerken zijn daarnaast gericht op samenwerking, kennisdeling, leren van en met elkaar en het benutten van de specifieke expertise van het SBO en het SO. In de projecten participeren leerkrachten, sommige projecten zijn expliciet gericht op leerkrachtenparticipatie om zo Passend onderwijs in de klas te versterken. De volgende jaarlijkse doelen zijn afgesproken:

- Elke school doet actief mee aan het regionaal netwerk.
- Elke school doet mee aan tenminste twee projecten (innovatie / leren van en met elkaar / kennisdeling (onder meer kenniskringen) en hoogbegaafdheid en / of gedrag), waarvan er minstens één een leerkrachtenproject betreft.

Schoolbesturen monitoren deze afspraken en leggen hierover verantwoording af. Stuurgroepleden stimuleren de samenwerking tussen intern begeleiders en met en tussen het SBO en het SO. De samenwerking tussen het SBO en het SO is vormgegeven in inhoudelijk overleg over ieders bijdrage aan arrangementen en over samenwerkingsprojecten tussen SBO en SO.

Professionalisering

De komende periode zal de Stuurgroep SENtrum kennisdeling aanjagen door middel van het innovatiearrangement en regionale kenniskringen. Daarmee zal de handelingsbekwaamheid van intern begeleiders, leerkrachten, ambulante begeleiders en experts in de komende ondersteuningsperiode

² Met SENtrum wordt bedoeld: een centrum voor Special Educational Needs

³ Voorwaarden innovatieprojecten:

Projecten ontstijgen het individuele casusniveau, scholen uit verschillende besturen participeren, project moet vernieuwend zijn en door tenminste twee partijen worden uitgevoerd, het project is gericht op een vervolg in bestaande mogelijkheden (duurzaamheid)

worden vergroot. De expertise van onze partners binnen SPOW wordt in kaart gebracht, zodat deze beter toegankelijk is. Middels een eenvoudige website à la 'Werkspot' worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Scholen kunnen hier de gewenste ondersteuning inkopen. De Stuurgroep SENtrum stimuleert in de regionale netwerken intervisie van onder meer masters SEN. De netwerkdagen krijgen een interactieve invulling. In samenwerking met de schoolbesturen zal een training Handelingsgericht werken voor intern begeleiders worden aangeboden.

Twee onderwerpen krijgen extra aandacht in de activiteiten en professionalisering: omgaan met gedrag en hoogbegaafdheid. Deelnemers aan de netwerkdagen hebben aangegeven behoefte te hebben aan meer ondersteuning op gedrag. Binnen het innovatiearrangement SENtrum zijn hiervoor extra middelen beschikbaar, zodat aanpakken regionaal, vanuit de scholen zelf, kunnen worden vormgegeven. Regionale netwerken vormen aparte netwerken gedrag, waarbij indien wenselijk experts van SBO en SO aansluiten.

Voor hoogbegaafdheid is door de overheid voor vier jaar subsidie toegekend. Deze subsidie zal worden gebruikt om regionale netwerken te ondersteunen en te faciliteren, zodat zij zelf projecten kunnen vormgeven en uitvoeren. Het steunpunt HB zal een professionaliseringsprogramma opstellen en ervaringen verzamelen en beschikbaar stellen.

Draagkracht bij de leerkracht!

Passend onderwijs moet op het niveau van de leerkracht worden uitgewerkt en ondersteunend zijn. De leerkracht weet dat er middelen zijn voor de ondersteuning en dat er experts zijn die hem/haar kunnen helpen. SENtrum zal haar activiteiten expliciet richten op de leerkracht en er is in het innovatiearrangement een verplichting opgenomen om als school in een project met leerkrachten te participeren. Deze verplichting heeft expliciet als doel om de aanpak van Passend onderwijs te verbreden, waarbij ook voorkomen wordt dat intern begeleiders en directeurs de hoeveelheid aan projecten niet meer aan kunnen. Binnen de regionale netwerken leren leerkrachten van en met elkaar over aanpakken van gedrag en/of hoogbegaafdheid, maar bijvoorbeeld ook in een regionaal overleg van onderbouwleerkrachten. SPOW zal haar communicatie expliciet ook op de leerkracht richten. Er komt een leerkrachtversie van het ondersteuningsplan.

Door Samenwerking meer en betere thuisnabije ondersteuning

Acties:

- Innovatiearrangement
 - o Regionale netwerken
 - o Innovatieprojecten
 - o Leren van en met elkaar, delen van specifieke expertise
 - o Jaarlijkse doelen:
 - ◆ Elke school doet actief mee aan het regionaal netwerk.
 - ◆ Elke school doet mee aan tenminste twee projecten (innovatie / leren van en met elkaar / kennisdeling (onder meer kenniskringen) en hoogbegaafdheid en / of gedrag), waarvan er minstens één een leerkrachtenproject betreft.

- Professionalisering
 - ◆ Kennis in kaart
 - ◆ Werkspot
 - ◆ Intervisie
 - ◆ HGW voor intern begeleiders
 - o Gedrag en hoogbegaafdheid
 - o Specifieke netwerken voor leerkrachten

vijf

Koers 2020-2024 SPOW

Het continuüm aan ondersteuning

Integraal, Oplossingsgericht, Eigenaarschap, Vertrouwen

Samenwerkingsverbanden Passend onderwijs zijn verantwoordelijk voor de vormgeving van de ondersteuning aan leerlingen. Er zijn verschillende, elkaar aanvullende ondersteuningsvormen beschikbaar (continuüm) die vraaggericht door basisscholen kunnen worden ingezet om de leerling de juiste ondersteuning op het juiste moment te geven. Dit doel kent drie kanten: de inhoud van het continuüm, de toewijzing en de kwaliteit van de ondersteuning.

Waaier van ondersteuningsvormen

Binnen samenwerkingsverbanden Passend onderwijs zijn er verschillende vormen van ondersteuning beschikbaar, die elkaar aanvullen en in totaal als het ware een continuüm vormen.

Binnen SPOW constateren we een toename van de ondersteuningsbehoeften. We constateren ook een trend om steeds zwaardere vormen van ondersteuning in te zetten (de zogenoemde doorverhuizing van de ondersteuning). Scholen specialiseren zich steeds verder maar kunnen sommige ondersteuningsbehoeften niet (direct) bedienen. SPOW wil een echte waaier van ondersteuningsvormen bieden, waarbij lichtere vormen van ondersteuning direct beschikbaar zijn.

De ondersteuningswaaier die SPOW de komende vier jaar zal bieden, ziet er als volgt uit.

Lichte ondersteuningsvormen	Ondersteuningsarrangementen	Zware ondersteuningsvormen
<ul style="list-style-type: none">• Basisondersteuning	<ul style="list-style-type: none">• HIA	<ul style="list-style-type: none">• Zware ondersteuning
<ul style="list-style-type: none">• Extra ondersteuning	<ul style="list-style-type: none">• BOSK⁴ Hoogbegaafdheid	<ul style="list-style-type: none">• TLV⁵ SBO
<ul style="list-style-type: none">• SOT	<ul style="list-style-type: none">• BOSK Leerontwikkeling en welbevinden	<ul style="list-style-type: none">• TLV SO
<ul style="list-style-type: none">• Preventief ambulante gesprekken (PAG)	<ul style="list-style-type: none">• BOSK autisme en prikkelverwerking	
<ul style="list-style-type: none">• Innovatie- en samenwerkingsprojecten SENTrum	<ul style="list-style-type: none">• BOSK medisch en motorisch	
	<ul style="list-style-type: none">• BOSK Zeer moeilijk lerend	
	<ul style="list-style-type: none">• BOSK Gedrag	

⁴ BOSK betekent Begeleiding Op School en in de Klas

⁵ TLV betekent ToeLaatbaarheidsVerklaring.

Het accent ligt op de lichtere vormen van ondersteuning, die voor de komende vier jaar zijn uitgebreid met de innovatieprojecten SENtrum en BOSK leerontwikkeling en welbevinden. SPOW beoogt daarmee in een vroegtijdig stadium meer ondersteuning op maat te kunnen bieden, waar meer leerlingen in het regulier onderwijs profijt van hebben. Alle BOSK-arrangementen zijn expliciet gericht op ondersteuning van de leerkracht bij individuele ondersteuningsvragen. Bij een BOSK wordt de situatie in de klas geobserveerd door een expert, die vervolgens gerichte handelingsadviezen geeft waarna evaluatie volgt. De leerkracht krijgt hiermee de benodigde tools in handen.

Een waaier aan ondersteuningsmogelijkheden kan de grenzen tussen verschillende vormen bemoeilijken. Immers, waarom zou een school extra ondersteuningsmiddelen inzetten als de ondersteuning ook via bijvoorbeeld een BOSK leerontwikkeling kan worden geregeld. Daarnaast blijkt uit de lange geschiedenis van zorg in het onderwijs dat aanbod ook de vraag creëert. De waaier aan ondersteuningsmogelijkheden zal door SPOW nauwgezet worden gemonitord, zodat indien nodig bijstelling kan plaatsvinden. Immers, er blijft sprake van communicerende vaten: de middelen die centraal door het samenwerkingsverband worden ingezet gaan af van de middelen naar de scholen.

Toewijzing ondersteuningsvormen

Door aan de ene kant de toename van de zorgzwaarte en aan de andere kant de verdere professionalisering van de scholen, is het zoeken naar ondersteuning op maat, naar de beste plek voor de leerling, belangrijk. Scholen hebben behoefte om met ondersteuningsadviseurs en andere experts te onderzoeken wat zij de leerling zelf of in samenwerking kunnen bieden. De ondersteuningsadviseur spart in een SOT vanuit zijn onafhankelijke positie met de school mee over de benodigde extra ondersteuning die de school kan bieden. In specifieke gevallen kan hiervoor in de klas worden geobserveerd.

Indien intensievere ondersteuning nodig is, organiseert de ondersteuningsadviseur een HIA. HIA staat voor Handelingsgericht Integraal Arrangeren. De bijeenkomst is erop gericht om te verkennen welke ondersteuningsvormen / arrangementen het meest adequaat zijn.

Indien blijkt dat andere arrangementen onvoldoende soelaas bieden, dan kan de ondersteuningsadviseur na overleg met school en ouders overgaan tot het afgeven van een TLV voor SBO of SO. De afgifte van een TLV moet op een onafhankelijke wijze geschieden, daarom is het wettelijk geregeld dat er in dit proces nog een tweede deskundige betrokken is.

Kwaliteit ondersteuning

SPOW heeft de afgelopen vijf jaar veel extra geïnvesteerd in de ondersteuning, waaronder de basisondersteuning en de extra ondersteuning van scholen. Ook heeft het samenwerkingsverband een assessment georganiseerd voor alle intern begeleiders. SPOW heeft deze keuze gemaakt vanuit haar visie dat Passend onderwijs in de klas moet worden vormgegeven. Geconstateerd wordt echter dat de basisondersteuning grote verschillen kent, dat scholen de middelen voor de extra ondersteuning onvoldoende planmatig inzetten en dat het verwijzingspercentage per school grote verschillen kent.

In de komende twee jaar (2020-2021):

1. zal de basisondersteuning van alle deelnemende scholen in de schijnwerpers staan. De ondersteuning wordt in beeld gebracht, geijkt en verrijkt door gesprekken met leerkrachten, IB-ers, directeuren, lerende audits en Perspectief op school. Op basis hiervan worden met de schoolbesturen gerichte vervolgacties genomen op onder meer professionalisering en leren van en met elkaar.
2. gaat SPOW met de schoolbesturen in dialoog over de kwaliteitsverbetering van de basisondersteuning. Deze bestuursgesprekken zijn aanvullend op de schriftelijke verantwoording van de schoolbesturen.
3. wordt een scheiding aangebracht tussen de middelen voor de basisondersteuning en de middelen voor extra ondersteuning. De middelen voor extra ondersteuning worden opgehoogd om scholen meer mogelijkheden te geven direct ondersteuning te bieden in bijvoorbeeld hectische situaties.

4. krijgt de IB-er als taak om de middelen voor extra ondersteuning te plannen, te volgen en te verantwoorden. Er is een verplichting om – indien voorkomend – een deel van de extra ondersteuningsmiddelen expliciet te besteden aan een individuele leerling die dat op dat moment nodig heeft.
5. zal SPOW in samenwerking met de schoolbesturen een project starten naar de verschillen in verwijzing van basisscholen. Oorzaken en aanpakken worden in beeld gebracht.

Deelnamepercentages

Met (de uitbreiding van) het continuüm aan ondersteuningsvormen wordt beoogd dat er meer ondersteuning op maat kan worden vormgegeven. De focus op het verbeteren van de kwaliteit van de lichte ondersteuning, de innovatieprojecten van SENtrum, de diverse BOSK-arrangementen en het project over verwijzende basisscholen zullen op termijn positief van invloed zijn op de deelnamepercentages van SBO en SO. Reguliere scholen hebben eigen passend onderwijsmiddelen en worden ondersteund door een waaier aan ondersteuningsvormen. Echter de toename van NT2 leerlingen in ons samenwerkingsverband zal juist een negatieve invloed hebben op de deelnamepercentages. Gezien de relatief lage deelnamepercentages van ons samenwerkingsverband ten opzichte van het landelijk gemiddelde, wil SPOW op dit gebied bescheiden doelen stellen (tabel 2).

Tabel 2

	Speciaal basisonderwijs	Speciaal onderwijs
2020	2,7	1,2
2021	2,6	1,2
2022	2,5	1,1
2023	2,5	1,1

Thuiszitters

De aanpak ten aanzien van thuiszitters zal worden gecontinueerd. Daarbij zal intensiever worden samengewerkt met de gemeente en het Sociaal Kernteam voor wat betreft NT2 leerlingen en statushouders.

Terugplaatsing van leerlingen

In de afgelopen jaren is er één leerling teruggeplaatst van sbo naar het regulier basisonderwijs. Dit is vergelijkbaar met de landelijke situatie. Onder Weer Samen Naar School was terugplaatsing eveneens een expliciete doelstelling, die uiteindelijk voor 2% van de sbo-leerlingen kon worden gerealiseerd.

SPOW wil een actief monitor- en plaatsingsbeleid ten aanzien van leerlingen in het SBO en het SO. Met het SBO zijn experimenten gestart waarbij 20% van de leerlingen, die zich op een ander manier ontwikkelen dan voorzien, intensief worden besproken in het schoolondersteuningsteam van het SBO. Bij leerlingen die zich positiever ontwikkelen dan voorzien, worden op deze manier in een zo vroegtijdig stadium mogelijkheden van terugplaatsing verkend. Deze systematiek zal worden beschreven en ingevoerd. Eenzelfde systematiek zal ook voor het SO worden verkend.

Kwaliteit arrangementen

De komende jaren zal de waaier aan ondersteuningsvormen verder worden opgebouwd en ingevuld. Daartoe zullen gegevens worden verzameld op basis waarvan de arrangementen kunnen worden bijgesteld. Het SBO en het SO werken intensief samen om zwaardere vormen van ondersteuning af te stemmen en met elkaar nieuwe ondersteuningsvormen te ontwikkelen (bijvoorbeeld een overlapklas SBO-SO). De uitvoerders van de BOSK-en komen regulier bijeen om aanpakken en ervaringen te delen.

Een continuüm levert iedereen vraaggerichte ondersteuning op maat

Acties:

- Continuüm aan ondersteuning uitbreiden met innovatiearrangementen en BOSK Leerontwikkeling en Welbevinden
- Toewijzing ondersteuningsvormen: HIA's richten op arrangeren, indiceren onafhankelijker.
- Kwaliteit ondersteuning:
 - o Gesprekken, audits, professionalisering basisondersteuning
 - o Bestuursgesprekken verantwoording
 - o Middelen voor extra ondersteuning omhoog om in (hectische) situaties direct ondersteuning te kunnen bieden.
 - o IB-er krijgt taak om de extra ondersteuning te plannen, te volgen en te verantwoorden
 - o Verplichting om van extra ondersteuningsmiddelen individuele leerling te ondersteunen
 - o Project verwijzende basisscholen
- Deelnamepercentages (ietsjes omlaag)
- Terugplaatsing via 80-20% systematiek
- Kwaliteit arrangementen
 - o Regulier overleg SBO-SO
 - o Regulier overleg uitvoerders BOSK-en

zes

Koers 2020-2024 SPOW

SPOW als organisatie

a. Governance

SPOW heeft in 2016 haar Governance herzien. Er spelen recent zowel landelijk als regionaal discussies over Governance, die alle te maken hebben met het verzekeren van zelfstandige en onafhankelijke samenwerkingsverbanden. Twee ontwikkelingen verdienen extra aandacht:

- Het bestuurlijk model van samenwerkingsverbanden. SPOW zal op korte termijn onderzoeken of het model Raad van Toezicht - Directeur-bestuurder meerwaarde heeft.
- Een directeurenberaad. In dit samenwerkingsverband ontbreekt een overleg of adviesraad van directeuren. In de komende planperiode zal worden verkend welke meerwaarde een directeurenberaad Passend onderwijs heeft. Het directeurenberaad kan functioneren als een klankbordgroep voor het samenwerkingsverband, het zorgt tevens voor draagvlak én input voor beleid.

b. PO / VO

Er is een intensieve samenwerking met het samenwerkingsverband VO Westland. Beide samenwerkingsverbanden hebben in het kader van hoogbegaafdheid een POVO+klas opgericht en werken op dit gebied samen in het steunpunt HB.

Er zijn landelijk enkele verbanden die een werkorganisatie van de samenwerkingsverbanden PO en VO hebben gevormd. Onderzocht zal worden welke voordelen een samengaan met VO heeft op zowel strategisch gebied als op effectiviteit/efficiency van de werkprocessen.

Vanuit de overheid wordt de oprichting van onderwijs aan leerlingen tussen 10 en 14 jaar oud (zogenoemde Tienercolleges) gestimuleerd. Tienercolleges kunnen een meerwaarde betekenen voor Passend onderwijs. De komende jaren zal SPOW zich aansluiten bij partijen die een Tienercollege willen oprichten.

c. Bureaucratie

Alle processen en procedures van het samenwerkingsverband worden met het werkveld tegen het licht gehouden en waar mogelijk versimpeld of afgeschaft.

d. Kwaliteit

In 2016 is SPOW begonnen met het implementeren van een kwaliteitsmanagement systeem (KMS) voor samenwerkingsverbanden. Met dit systeem worden de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) van SPOW gevolgd.

e. Communicatie

De communicatie van SPOW gaat voornamelijk via de website en mededelingen die via nieuwsbrieven met een frequentie van ongeveer tweemaal per jaar worden verspreid. Er is meer behoefte aan informatie over Passend onderwijs en het samenwerkingsverband. De OPR constateert dat leerkrachten geen beeld hebben van wat SPOW doet.

In 2020 zal een plan worden ontwikkeld om de communicatie gericht, gevarieerder en directer te richten op specifieke doelgroepen waaronder leerkrachten.

zeven

Koers 2020-2024 SPOW

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting zijn de volgende hoofdlijnen verwerkt:

- Meer middelen naar het primaire proces (Extra ondersteuningsmiddelen ophogen)
- Gevarieerdere ondersteuningsvormen (Innovatieprojecten en BOSK leerontwikkeling)
- Meer samenwerking (meer middelen naar Regionale netwerken en Leren van en met elkaar).

In de meerjarenbegroting zijn negen programma's te onderscheiden:

1. Budget voor de scholen

In het kader van de basisondersteuning ontvangen alle scholen (ook het SBO en het SO) een bedrag per leerling om de basisondersteuning zoals geformuleerd in het Ondersteuningsplan vorm te geven. Voor 2020 is een bedrag begroot van € 90,- per leerling (2019 : € 90,- per leerling). In de meerjarenbegroting is het bedrag gelijk gehouden.

De reguliere scholen ontvangen eveneens een bijdrage per leerling in het kader van extra ondersteuning. De scholen zetten deze middelen in om tegemoet te komen aan de individuele onderwijsbehoefte van een leerling. Voor 2020 en opvolgende jaren is een bedrag begroot van € 70,- per leerling. (2019: € 55,- per leerling)

2. Ondersteuningsadviseurs

Dit betreffen medewerkers die verschillende werkzaamheden verrichten namens het Samenwerkingsverband.

3. Hoogbegaafdheid (HB)

Voorheen vond er inhuur plaats bij de Montessorischool om het steunpunt HB te bemannen. SPOW zet hier momenteel voor 0,5 FTE aan eigen personeel in. Er is een website, een telefonisch spreekuur en een PO/VO+ klas. Tevens voert het steunpunt de BOSK HB uit. Voor de jaren 2019 – 2023 is een landelijke subsidie Hoogbegaafdheid ontvangen. Een deel hiervan wordt ter beschikking van de vijf regio's gesteld, zodat vraaggericht invulling kan worden gegeven aan activiteiten.

4. BOSK (Begeleiding Op School en in de Klas)

Betreft de inzet van gespecialiseerde ondersteuning die nodig is voor specifieke onderwijsbehoeften. Deze inhuur vindt plaats bij de Diamant, de Herman Broerenschool, de Loodsboot en de Maurice Maeterlinck. Deze partners zorgen voor de inbreng van hun specifieke expertise. SPOW zet voor de BOSK medisch en motorisch 0,3 FTE eigen personeel in.

5. Voorziening Jonge Kind

Sterk op School (SOS) is een project van SPOW en het sociaal kernteam Westland. Hiervoor wordt door SPOW iemand ingehuurd in de rol als ondersteuningsadviseur. In samenwerking met de betrokkenen brengt zij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het jonge kind in kaart, voordat het op school is gestart. Het betreffen jonge kinderen (onder de 4 jaar) waarover twijfels zijn of zij het (regulier) basisonderwijs kunnen volgen.

6. Zware arrangementen

De scholen kunnen voor specifieke leerlingen een aanvraag indienen voor een zware ondersteuning. Deze middelen dienen om de leerling extra te begeleiden in uitzonderlijke situaties in het regulier onderwijs. De afgelopen jaren is een toename te zien van de uitgaven op dit programma. Om deze reden is in de begroting 2019 meer budget beschikbaar gesteld. Voor 2020 en volgende jaren wordt uitgegaan van het budget van 2019.

7. Bestuur en Organisatie

Dit programma bevat algemene lasten van het Samenwerkingsverband. Hierbij valt te denken aan personele lasten, die niet aan een specifiek programma kunnen worden toegewezen (directie en secretariaat). Overige posten zijn huisvestingslasten, juridische ondersteuning, administratielasten en overige bestuurslasten.

8. Projecten en Netwerken

In het kader van de ontwikkeling van Passend Onderwijs heeft SPOW een aantal projecten waar middelen beschikbaar voor worden gesteld. Het betreft onder meer audits, verwijzende basisscholen, communicatieplan, reguliere communicatie.

9. SENtrum

Voor het project SENtrum stelt SPOW binnen de begroting middelen beschikbaar. Een aantal besturen ontvangt een vergoeding van de loonkosten voor de uren die medewerkers besteden aan hun bijdrage aan het SENtrum. Voor (extra) projecten binnen het SENtrum kan een aanvraag voor middelen worden ingediend bij SPOW. Ten opzichte van de begroting 2019 zijn voor dit programma in 2020 meer middelen beschikbaar gesteld om regio's in staat te stellen om met elkaar verschillende projecten (innovatie, gedrag, hoogbegaafdheid) uit te voeren.

Begroting 2020

Baten	2018 Werkelijk	2019 Begroting	2019 Prognose	2020 Begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Rijksbijdragen	5.243.837	5.662.636	5.813.488	6.376.059	6.669.456	6.672.402	6.674.004	6.674.004
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige baten	45.497	-	-	64.000	64.000	64.000	37.333	-
	5.289.334	5.662.636	5.813.488	6.440.059	6.733.456	6.736.402	6.711.338	6.674.004

Lasten								
Personele lasten	-1.081.550	-1.087.800	-1.007.150	-1.646.800	-1.553.800	-1.554.800	-1.555.800	-1.556.800
Afschrijvingen	-9.860	-8.400	-8.400	-8.400	-8.400	-8.400	-8.400	-8.400
Huisvestingslasten	-16.473	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Overige instellingslasten	-136.994	-204.950	-204.950	-211.450	-186.450	-186.450	-186.450	-178.950
Afdrachten	-4.006.430	-4.329.089	-4.433.216	-4.830.937	-4.884.188	-4.884.988	-4.884.988	-4.884.988
	-5.251.307	-5.653.239	-5.676.716	-6.720.587	-6.655.838	-6.657.638	-6.658.638	-6.652.138

Saldo baten en lasten	38.027	9.397	136.772	-280.528	77.617	78.764	52.699	21.866
------------------------------	---------------	--------------	----------------	-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Financiële baten en lasten	-306	-	-	-	-	-	-	-
-----------------------------------	-------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Resultaat	37.721	9.397	136.772	-280.528	77.617	78.764	52.699	21.866
------------------	---------------	--------------	----------------	-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Baten	2018 Werkelijk	2019 Begroting	2019 Prognose	2020 Begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Lichte ondersteuning	1.973.577	1.991.170	2.044.902	2.058.560	2.069.643	2.070.578	2.071.101	2.071.101
Zware ondersteuning	4.350.885	4.396.101	4.513.573	4.556.315	4.582.272	4.584.284	4.585.362	4.585.362
Verevening Zware ondersteuning	-1.095.865	-740.326	-761.628	-256.356	-	-	-	-
Grensverkeer SBAO in	33.152	-	-	-	-	-	-	-
Regeling schoolmaatschappelijk werk	15.239	15.691	16.641	17.541	17.541	17.541	17.541	17.541
Gemeentelijke bijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige baten	12.345	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	5.289.334	5.662.636	5.813.488	6.376.059	6.669.456	6.672.402	6.674.004	6.674.004

Verplichte afdrachten								
Afdracht SO, teldatum, (via DUO)	-1.522.820	-1.703.604	-1.759.393	-1.908.206	-1.976.945	-1.976.945	-1.976.945	-1.976.945
Tussentijdse groei SO	-163.496	-170.000	-181.640	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
Grensverkeer SBAO uit	-35.783	-	-	-	-	-	-	-
Overdrachtsverplichting aan SBAO	-580.508	-578.170	-617.083	-690.142	-673.853	-673.853	-673.853	-673.853
Totaal verplichte afdrachten	-2.302.608	-2.451.774	-2.558.116	-2.768.346	-2.820.796	-2.820.795	-2.820.794	-2.820.793

Lasten		2018 Werkelijk	2019 Begroting	2019 Prognose	2020 Begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Programma 1	Budget voor de scholen	-1.531.967	-1.627.315	-1.625.100	-1.812.590	-1.813.390	-1.814.190	-1.814.190	-1.814.190
Programma 2	Ondersteuningsadviseurs	-267.758	-291.000	-291.000	-379.600	-379.600	-379.600	-379.600	-379.600
Programma 3	Steunpunt HB	-16.344	-25.300	-25.000	-63.500	-64.500	-65.500	-93.167	-131.500
Programma 4	BOSK	-197.384	-200.000	-200.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Programma 5	Voorziening Jonge Kind	-56.423	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Programma 6	Zware arrangementen	-209.073	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000
Programma 7	Bestuur en Organisatie	-386.318	-345.350	-380.000	-411.550	-332.550	-332.550	-332.550	-325.050
Programma 8	Projecten en netwerken	-153.335	-96.000	-96.000	-176.000	-136.000	-136.000	-136.000	-136.000
Programma 9	SENtrum	-77.690	-270.000	-150.000	-460.000	-460.000	-460.000	-460.000	-460.000
Programma 10	Nog in te vullen	-52.712	-11.500	-16.500	-	-	-	-	-
Totaal programma's		-2.949.005	-3.201.465	-3.118.600	-3.888.240	-3.771.040	-3.772.840	-3.800.507	-3.831.340

Resultaat	37.721	9.397	136.772	-280.528	77.617	78.764	52.699	21.866
------------------	---------------	--------------	----------------	-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Begroting eenmalige kosten 2020	
Meerkosten inhuur directie	90.000
Communicatieplan	25.000
Werving directeur	30.000
Audits basisondersteuning	50.000
Onderzoek naar veel verwijzende scholen	15.000
	210.000

Inrichting en organisatie Passend onderwijs 2020-2024

Inleiding

Met het formuleren van de koers voor het samenwerkingsverband voor de jaren 2020-2024 is de kern van het ondersteuningsplan vormgegeven. In de navolgende pagina's volgen onderwerpen, die ofwel de afgelopen jaren zijn uitgewerkt in bestaand beleid ofwel vanwege de wettelijke vereisten aan een ondersteuningsplan zijn opgenomen. Het bestaande beleid is de afgelopen jaren vormgegeven en procedures zijn aangescherpt naar aanleiding van landelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld uitspraken van de Geschillencommissie). De samenwerking met ouders is binnen SPOW een belangrijke pijler. Ouders zijn de partners van Passend onderwijs, SPOW betreft hen in elke stap die in de ondersteuning wordt gezet. Dat is bestaand beleid wat we de komende jaren willen vasthouden en waar mogelijk versterken.

We geven invulling aan het werk van het SPOW in samenwerking met een groot aantal professionals. Passend onderwijs bestaat uit een samenhangend geheel van verschillende betrokkenen die samen vanuit de eigen verantwoordelijkheid een passende aanpak voor de leerling realiseren. De leerling, en/of de groep, staat centraal. Daaromheen zien we achtereenvolgens de betrokkenen die het passend onderwijs vormgeven;

- De school (met daarin de leerkracht, IB'er, de directeur en eventuele andere betrokkenen of hulpvormen).
- De ouders.
- De jeugdhulpverlening (onder andere vertegenwoordigd door de schoolcontactpersoon van het Sociaal Kernteam⁶ maar ook bijvoorbeeld tweedelijnsvoorzieningen).
- Het SPOW. In samenspraak met alle betrokkenen wordt het ondersteuningsaanbod voor de leerling en/of de groep vastgesteld.

Dit deel van het ondersteuningsplan gaat achtereenvolgens in op de inrichting van Passend onderwijs in het samenwerkingsverband, de samenwerking met ouders, de organisatie van het samenwerkingsverband, de samenwerking met de gemeenten en de kwaliteitsontwikkeling.

⁷ Sociaal Kernteam wordt in Midden-Delfland Maatschappelijk team en in Hoek van Holland het Wijkteam genoemd.

één

Inrichting en organisatie
Passend onderwijs 2020-2024

Inrichting passend onderwijs

1.1. Zorgplicht

Scholen moeten ervoor zorgen dat een kind dat extra begeleiding en ondersteuning nodig heeft, altijd een passende plek krijgt. Deze verplichting voor scholen heet zorgplicht. Dit geldt voor kinderen die op school zitten en kinderen die worden aangemeld. De school zoekt in overleg met de ouders een passende plek. Dit kan zijn:

- de eigen school;
- een andere reguliere school als de school van keuze de benodigde hulp niet kan bieden;
- een school voor speciaal (basis-)onderwijs.

Met de zorgplicht wordt voorkomen dat kinderen van school naar school worden gestuurd. Bijvoorbeeld omdat er op de school van keuze geen passend onderwijs voor ze is.

Ouders melden hun kind schriftelijk aan bij de school van hun voorkeur. Dan gaat de zorgplicht in. De school onderzoekt of de leerling op school terecht kan. Scholen kunnen daarvoor om extra informatie vragen bij de ouders. Kan de school zelf geen passende onderwijsplek bieden? Dan moeten zij een passende plek op een andere reguliere of speciale school regelen. Dat gebeurt in overleg met de ouders. (Uit www.passendonderwijs.nl)

1.2 Zorgplicht bij impasses

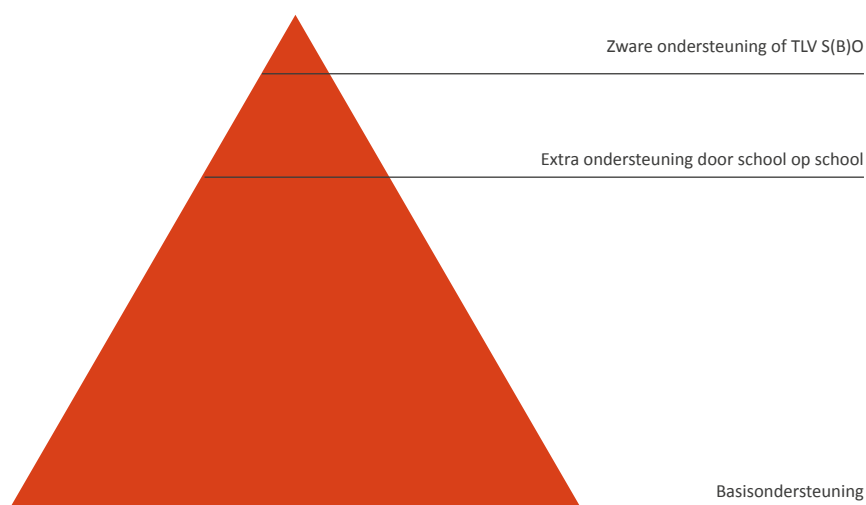
Mocht zich een impasse in de besluitvorming rondom het realiseren van passend onderwijs voordoen dan hanteert het SPOW de volgende werkwijze:

- Wanneer voor een leerling geen passende onderwijsplek gevonden kan worden wordt het samenwerkingsverband op de hoogte gesteld door de school die de zorgplicht heeft.
- Een ondersteuningsadviseur van het SPOW organiseert een zgn. plaatsingstafel. Aan de plaatsingstafel nemen deel de ouders, het SKT, de huidige school (met zorgplicht) overige (thuisnabije) scholen en indien nodig een S(B)O school. Tijdens dit overleg worden de ondersteuningsbehoeften van de leerling in kaart gebracht en wordt besproken welke school hier het beste aan tegemoet kan komen. Het uitgangspunt is dat de leerling op één van de (thuisnabije) scholen op basis van vrijwilligheid geplaatst zal moeten worden.
- Indien er op basis van vrijwilligheid geen school gevonden wordt, meldt de ondersteuningsadviseur dit aan de directeur van het SPOW. De schoolondersteuner voegt een advies toe aan de melding. In dit advies staat, onderbouwd, beschreven welke school hij/zij de best passende plek vindt voor de betreffende leerling op basis van de ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- De directeur van het SPOW bespreekt dit advies met de betreffende directeur in de hoop dat plaatsing op vrijwillige basis alsnog mogelijk is. Daarnaast wordt besproken wat het Samenwerkingsverband voor de betreffende school kan betekenen om aan de onderwijsbehoeften van de leerling te voldoen (denk aan extra ondersteuning).
- Indien er van vrijwilligheid geen sprake is legt de directeur van het Samenwerkingsverband de zaak voor aan het Dagelijks Bestuur van het SPOW.
- Indien ook dit niet tot een bevredigende oplossing leidt, wordt de zaak voorgelegd aan een onafhankelijke derde. Deze zal op basis van eigen onderzoek (gesprekken bestuur, ondersteuningsadviseur scholen) een advies uitbrengen aan het DB. Het DB zal hierop een bindend besluit nemen. Mocht het advies een school betreffen die niet vertegenwoordigd is in het DB, dan wordt het betreffende bestuur voor een overleg uitgenodigd.

- Indien de ouders niet akkoord gaan met de voorgestelde school dan neemt de directeur van het Samenwerkingsverband contact op met leerplicht en het SKT om te overleggen welke stappen verder genomen dienen te worden. Ook kan dan de Geschillencommissie worden ingeschakeld.

1.3 Ondersteuning op school

Alle scholen in het SPOW worden in staat gesteld om Passend onderwijs vorm te geven. Schoolbesturen krijgen daarvoor middelen om de basisondersteuning op elke school in te richten en om extra ondersteuning voor leerlingen te kunnen bieden.

1.3.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies dat wordt uitgevoerd:

- binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school,
- onder regie en verantwoordelijkheid van de school,
- met inzet, waar nodig, van expertise van andere scholen en ketenpartners,
- volgens een plan en op een vooraf overeengekomen kwaliteitsniveau.

Ten aanzien van de kwaliteit van de basisondersteuning stelt het SPOW dat scholen hun basis- ondersteuning op orde hebben als:

1. de basiskwaliteit volgens de onderwijsinspectie voldoende is: Elke school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur en scoort minimaal een voldoende (score 3) op de indicatoren uit het toezichtkader van de inspectie voor het onderwijs, en met name op de indicatoren die betrekking hebben op de ondersteuning van leerlingen en op planmatig werken. De afzonderlijke besturen zijn verantwoordelijk voor de basiskwaliteit.
2. Er wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken (Uit: Pameijer, N. (2017). *Handelingsgericht werken; samenwerken aan schoolsucces*. Den Haag/Leuven: Acco.):
 1. Doelgericht; De school stelt ambitieuze en haalbare doelen voor de school-, de (sub) groepen en waar nodig op individueel niveau.
 2. De wisselwerking en afstemming; De school is zich bewust dat de ontwikkeling van het kind wordt beïnvloed door de wisselwerking met de omgeving en handelt daarnaar.
 3. Onderwijsbehoeften van leerlingen en ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders staan centraal
 4. Leerkrachten maken het verschil en ouders doen er evenzeer toe

5. Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang
 6. De betrokkenen werken constructief samen
 7. De werkwijze is systematisch en transparant; er wordt gewerkt volgens de HGW-cyclus:
 - Waarnemen
 - Doelen en onderwijsbehoeften formuleren
 - Onderwijsaanbod plannen
 - Realiseren
 - Valueren
3. de onderwijsondersteuning op school goed georganiseerd is:
- Elke basisschool heeft een schoolondersteuningsteam (SOT) en werkt effectief samen met ketenpartners en het speciaal (basis)onderwijs. Het SOT komt ongeveer 6 keer per jaar bij elkaar en bestaat tenminste uit de intern begeleider, de (adjunct)directeur, de leerkracht, een lid van het Sociaal Kern Team (SKT) en de ondersteuningsadviseur van het SPOW. De ouders worden uitgenodigd voor en nemen deel aan de SOT -bespreking. Het staat de school vrij het SOT op structurele of incidentele basis uit te breiden met andere professionals. In het SOT worden onder de regie van de intern begeleider de leerlingen besproken, die extra ondersteuning en/of zorg (nodig) hebben. Uitgangspunt daarbij is het werken vanuit het principe één kind-één gezin-één plan.
 - Elke school heeft in haar schoolondersteuningsprofiel (SOP) vastgelegd hoe zij met behulp van preventieve en licht curatieve interventies tegemoetkomt aan kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Het SOP wordt jaarlijks geëvalueerd, geactualiseerd in Perspectief op School en gepubliceerd op de website van de school.
 - Elke school stelt, zodra zij een vorm van extra ondersteuning vanuit het SPOW inzet, een Groeidocument (GD) op voor de leerling. Dit Groeidocument bevat de verbinding tussen de hulpvraag en de onderwijsbehoeften van de leerling en de voorgestelde aanpak. Ook is het ontwikkelingsperspectief hierin opgenomen. De school gebruikt voor het Groeidocument het door het SPOW aangereikte format (m.u.v. het SO).
 - Elke school heeft een intern begeleider (taak of functie) met een aantoonbaar relevante opleiding en kennis en ervaring op het gebied van HGW. De scholen streven naar een inzet volgens de norm van de Landelijke Beroepsgroep Intern Begeleiders (LBIB): minimaal 1 dagdeel per 50 leerlingen.
4. zij onderstaande preventieve en licht curatieve interventies aan kunnen bieden:
- Gedifferentieerde instructie afgestemd op de behoeften van de leerlingen en de groep;
 - Preventieve signalering van leer, opgroei- en opvoedproblemen;
 - Afgestemd aanbod voor leerlingen met enkelvoudige leerproblemen;
 - Afgestemd aanbod voor leerlingen met een vertraagde lees- taalontwikkeling;
 - Afgestemd aanbod voor leerlingen met een vertraagde rekenontwikkeling;
 - Afgestemd aanbod voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie;
 - Afgestemd aanbod voor leerlingen met hoogbegaafdheid;
 - Afgestemd aanbod voor leerlingen met een NT2 problematiek;
 - Het ondersteunen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van enkelvoudige gedragsproblemen, zoals: aandacht- en concentratieproblemen, hyperactiviteit, werkhoudingproblemen, onderprestatie en verminderde taakgerichtheid;
 - Het ondersteunen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van enkelvoudige sociale problemen, zoals: beperkingen in sociale vaardigheden, beperkingen in de communicatieve vaardigheden (waaronder interactie);
 - Het ondersteunen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van enkelvoudige emotionele problemen, zoals: faalangst, verminderde weerbaarheid;
 - Het ondersteunen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van een afwijkende motoriek. Kenmerken: slecht handschrift, houterigheid, onhandigheid, slechte sportprestaties, verminderde oriëntatie in de ruimte;
 - Toegankelijk schoolgebouw met aangepaste instructieruimtes en hulpmiddelen: het uitgangspunt is de bestaande 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs';

- Aanpak gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen, evenals zorg voor een veilig schoolklimaat: Alle scholen hebben een krachtig, positief en eenduidig pedagogisch klimaat, waarbij preventief gewerkt wordt aan het voorkomen van gedragsproblemen en sociale veiligheid concreet wordt uitgewerkt. Elke school werkt tenminste met de volgende protocollen:
 - o pestprotocol
 - o meldcode kindermishandeling (volgens landelijk protocol)
 - o de veilige school
 - o risico inventarisaties (volgens landelijk protocol)
 - o protocol voor medische handelingen

Scholen ontvangen middelen van het Samenwerkingsverband om de basisondersteuning te realiseren. Vanzelfsprekend worden daar ook middelen voor ingezet vanuit de eigen budgetten van de besturen. Het budget van het Samenwerkingsverband kan als aanvullend worden gezien.

1.3.2 Extra ondersteuning

Wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan waarin de school vanuit de basisondersteuning kan voorzien, wordt extra ondersteuning vormgegeven op basis van de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Extra ondersteuning kan worden vormgegeven binnen de school, hiertoe ontvangen de scholen jaarlijks financiële middelen van het samenwerkingsverband waarmee zij de extra ondersteuning vorm kunnen geven (denk aan inzet leerkracht, onderwijsassistent, expert van buiten of het laten uitvoeren van handelingsgerichte diagnostiek et cetera). Van belang is dat voor het schoolteam duidelijk is welke mogelijkheden er zijn om leerlingen binnen de school extra te ondersteunen. Een systematische en transparante werkwijze is noodzakelijk. Om de extra ondersteuning optimaal te kunnen benutten wordt van ieder school bij aanvang van het nieuwe schooljaar een planning gevraagd m.b.t. de uitgave van het extra ondersteuningsbudget. De IB'er krijgt hiertoe mandaat. Scholen zijn vrij om naar eigen ervaring en inzicht een planning te maken voor het besteden van het extra ondersteuningsbudget met de voorwaarde dat er in de planning een reservering is voor ondersteuning van individuele leerlingen. Gedacht kan worden aan co-teaching, onderzoek en remedial teaching.

1.4. Ondersteuningsarrangementen vanuit het SPOW

Naast de ondersteuning op de school kent SPOW nog enkele andere vormen van extra ondersteuning namelijk BOSK (Begeleiding Op School en in de Klas). Bij BOSK worden specialisten op diverse gebieden ingeschakeld om de leerkracht en de school te ondersteunen bij het vormgeven van onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. De ondersteuning wordt op maat vormgegeven en kan bestaan uit een observatie, handelingsgerichte adviezen en terugkoppeling in het SOT. BOSK heeft als doel om de leerkracht te versterken in de ondersteuning van leerlingen met onderwijsbehoeften die de basisondersteuning overschrijden, Op de volgende expertisegebieden kan BOSK worden ingezet:

- BOSK gedrag
- BOSK autisme en prikkelverwerking
- BOSK leerontwikkeling en welbevinden
- BOSK zeer moeilijk lerend
- BOSK medisch en motorisch
- BOSK hoogbegaafdheid

Voor de bovenstaande vormen van extra ondersteuning is aanmelding in Onderwijs Transparant met een groeidocument en een toestemmingsverklaring van ouders noodzakelijk. BOSK kan worden geïnitieerd vanuit het SOT of een HIA door de ondersteuningsadviseur.

Steunpunt HB

Het steunpunt HB breidt de komende jaren verder uit onder meer met behulp van de vanuit het rijk toegekende subsidie Hoogbegaafdheid. In schooljaar 2018-2019 is de vraaggericht ondersteuning verder ontwikkeld tot een BOSK HB voorziening dat vanuit een SOT kan worden ingezet. Het steunpunt HB heeft een eigen website en elke week een telefonisch spreekuur. Het steunpunt werkt nauw samen met het VO, waarmee ook een POVO+klas is ontwikkeld. Vanuit het steunpunt worden vijf regionale netwerken ondersteund, waarin scholen samenwerken om hoogbegaafdheid in de scholen verder te ontwikkelen en te borgen. Vanuit ondersteuningsbehoeften van de scholen in de regio's kunnen op deze manier ontwikkelingen worden aangejaagd, ondersteund en gefaciliteerd zodat het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen op alle scholen kan verbeteren.

1.5 Innovatiearrangement SENtrum

Binnen SPOW is de afgelopen twee jaar nagedacht hoe we innovaties vanaf de werkvloer kunnen vormgeven, hoe we beter van en met elkaar kunnen leren en samenwerken en hoe de specifieke expertise van SBO en SO beter kan worden benut. Het gaat over 'Inclusief ... tenzij' en de vraag hoe 'het tenzij' er uit zou moeten zien. Onder begeleiding van een stuurgroep (met vertegenwoordiging uit alle geledingen) zijn op kleine schaal experimenten gestart en is een innovatiearrangement ontwikkeld dat samenwerking tussen scholen in een regionaal netwerk bevordert. Binnen vijf regionale netwerken onderzoeken scholen gedeelde ondersteuningsbehoeften en formuleren ze gezamenlijke ondersteuningsvragen. Een ondersteuningsvraag wordt uitgevoerd door minstens twee partijen uit een markt van experts. Regionale netwerken krijgen hiertoe de rechten op een innovatiebudget (zogenoemde trekkingsrechten), zodat zij zelf verantwoordelijk zijn voor de uitgaven binnen het budget en voor de uitputting van het budget. SPOW betaalt de uitvoerders na de ontvangst van het verslag. Op deze manier wordt optimale vraagsturing bereikt en eigenaarschap bevordert.

Van belang is dat de projecten een antwoord geven op concrete ondersteuningsvragen, vernieuwend zijn, het individuele casusniveau ontstijgen, bureaucratie vermijden en samenwerking stimuleren.

- Ondersteuningsvraag
 - door meerdere scholen opgesteld
 - o Scholen uit een dorp
 - o Voorschool – primair – voortgezet
 - o Scholen van verschillende besturen
 - ◆ Uitgesloten is een samenwerking van scholen uit hetzelfde bestuur.
 - De ondersteuningsvraag moet vernieuwend zijn, bestaande subsidiemogelijkheden/financieringen zijn niet voorhanden.
- Ondersteuning
 - De uitvoering wordt door minstens 2 partijen opgepakt uit een markt van experts (regulier – sbo – so, voorschool, VO)
 - Het experiment is gericht op een vervolg in bestaande mogelijkheden (duurzaamheid)
 - Na het bieden van de ondersteuning verzorgen de uitvoerders een verslag, deze dient zo geschreven te worden dat dit gedeeld kan worden waardoor herhaling van het experiment in een andere omgeving niet nodig is.
 - Het SWV betaalt de uitvoerders na afloop van de uitvoering bij inlevering van het verslag.
- Organisatie
 - Budget per regionaal netwerk.
 - Aanjagen vernieuwing door Stuurgroepleden

1.6. Zware ondersteuning

Voor leerlingen die binnen de reguliere basisschool onderwijs volgen maar in aanmerking komen voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor een S(B)O voorziening en voor leerlingen die het onderwijs volgen op een SBO school maar in aanmerking komen voor een TLV voor een SO voorziening, kan zware ondersteuning aangevraagd worden. Deze zware ondersteuning bestaat uit extra financiële middelen waarvan de school ondersteuning in kan kopen en maakt het mogelijk dat de leerling onderwijs blijft volgen op een reguliere school of het SBO. De zware ondersteuning wordt steeds toegekend voor een periode van maximaal een jaar en daarna geëvalueerd en zo nodig gecontinueerd voor weer maximaal een jaar. Uitgangspunt is dat de financiële ondersteuning samen met de basisbekostiging van de school nooit meer kan zijn dan de bekostiging van het S(B)O. Per casus wordt in samenspraak met alle betrokken partijen zorgvuldig afgewogen of zware ondersteuning dan wel plaatsing in een gespecialiseerde setting wenselijk is. De ondersteuning kan uitsluitend aangevraagd worden wanneer:

- Uit het groeidocument duidelijk wordt dat er individuele extra ondersteuning door de school plan- en doelmatig is ingezet maar niet toereikend is gebleken.
- De noodzaak en het doel hiervan door middel van het groeidocument voldoende onderbouwd wordt.
- Indien de meerwaarde niet kan worden aangetoond wordt een TLV aangevraagd bij het SPOW.

De aanvragen voor zware ondersteuning en TLV verlopen altijd via een HIA traject en worden beoordeeld door de desbetreffende ondersteuningsadviseur (de eerste deskundige). De tweede deskundige kent na het beoordelen van het dossier de zware ondersteuning dan wel TLV toe.

1.7 Toeleiding naar ondersteuningsvormen

1.7.1 Basisondersteuning en extra ondersteuning in de school

Wanneer een leerkracht vragen heeft over een leerling kan hij/zij als eerste ondersteuning vragen bij het schoolteam (collega leerkracht, interne specialisten en de intern begeleider). Daarnaast kan de school overgaan tot het inzetten van extra ondersteuning vanuit het eigen budget om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van een leerling.

1.7.2. Bespreken in het School Ondersteunings- Team (SOT)

Indien de interne ondersteuning te weinig effect of indien er behoefte is aan het meedenken van een externe deskundige, dan kan een SOT worden aangevraagd. Om een leerling te bespreken in het SOT meldt de school de leerling minimaal één week voorafgaand aan het SOT aan bij het SPOW middels Onderwijs Transparant (OT). De ouders dienen hier toestemming voor te geven. Bij de aanmelding sluit de school het groeidocument bij. Tijdens het SOT worden samen met de school, de ouders en het SKT de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht in kaart gebracht. Vervolgens wordt bepaald of de in de school aanwezige middelen toereikend zijn of dat er BOSK of andere ondersteuning nodig is. Eventueel kan worden geconcludeerd dat een HIA-overleg (zie paragraaf 1.7.3) noodzakelijk is.

1.7.3. Inzetten van het Handelings- Gericht Integraal Arrangeer overleg (HIA)

Indien het perspectief, om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling, verloren dreigt te gaan wordt een HIA overleg gepland. De ondersteuningsadviseur van het SPOW leidt het HIA overleg en fungeert als 1e deskundige. Tijdens het HIA overleg zijn, naast de leerkracht, de intern begeleider en de ondersteuningsadviseur van SPOW, in ieder geval de ouders aanwezig. Indien gewenst kan de schoolcontactpersoon van het Sociaal kernteam worden uitgenodigd voor een HIA overleg. Ook kunnen andere extern deskundigen betrokken worden bij dit overleg. HIA is een actieve “werkvorm” waarbij alle betrokkenen op basis van gelijkwaardigheid op zoek gaan naar overzicht (wat weten we al?), inzicht (hoe kunnen we de dingen verklaren?) en uitzicht (wat is er nodig om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling en/of de leerkracht/ouder?). Hiermee kan een HIA overleg leiden tot:

- Begeleiding vanuit de basisondersteuning van de school.
- Begeleiding in de vorm van extra ondersteuning van de school.
- Het inzetten van een ondersteuningsarrangement (BOSK, zware ondersteuning of een TLV).

Een HIA traject kan uit meerdere overleggen bestaan.

1.7.4. Aanvragen toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Indien tijdens het HIA besloten wordt dat het S(B)O het best tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling dan vraagt de huidige school een toelaatbaarheidsverklaring aan bij het SPOW. Voorwaarde voor het aanvragen van een TLV voor het SO is dat in het voortraject aantoonbaar een intensief interventietraject is ingezet.

Binnen het SPOW staan de ondersteuningsbehoeften van de leerling centraal, de oude indicatiecriteria (van Cluster 3,4 en SBO) worden, bij twijfel, aanvullend hierop gebruikt. Omdat het afgeven van een TLV een zwaarwegende beslissing is schrijft de wet voor dat deze toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven op basis van een deskundigenadvies van tenminste twee deskundigen. Daarom legt de eerste deskundige de aanvraag voor aan een tweede deskundige van het samenwerkingsverband. Binnen 6 weken wordt beoordeeld of een TLV toegekend kan worden.

Een TLV SO wordt toegekend voor de duur van tenminste één volledig schooljaar. Voor het SBO hanteert het SPOW vaste momenten aan het eind van de groepen 2, 5 en 8. Leerlingen die afwijken van hun Ontwikkelingsperspectief worden tussentijds in het SOT SBO besproken.

Als de TLV is afgegeven kan de leerling de overstap maken naar het S(B)O. De plaatsing verloopt conform het plaatsingsbeleid van de S(B)O voorziening. In onderling overleg wordt besloten op welke datum de overstap gemaakt zal worden. Vaak zal gekozen worden voor een “natuurlijk tijdstip” bijvoorbeeld na een vakantie. Indien de datum van de overstap omstreeks 1 oktober (de teldatum) of 1 februari (de groeitelling) zal plaatsvinden, wordt verwacht dat de scholen de plaatsing voor 1 oktober/1 februari realiseren.

1.7.5. Toelaatbaarheidsverklaring ernstig meervoudig beperkte (EMB) leerlingen

Op grond van artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs beoordeelt het samenwerkingsverband of een leerling toelaatbaar is tot het SBO of SO. Ook stelt het samenwerkingsverband het beleid en de procedure vast met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing van leerlingen voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, is verstreken. De wet geeft geen voorschriften voor de geldigheidsduur van een afgegeven toelaatbaarheidsverklaring.

Bij EMB leerlingen gaat het om kinderen met:

- A. Een laag ontwikkelingsperspectief ten gevolge van een ernstige verstandelijke beperking (IQ < 35), vaak met moeilijk te 'lezen' gedrag en ernstige sensomotorische problematiek (zoals ontbreken van spraak, bijna niet kunnen zitten/staan), of
- B. Een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) en een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen, of
- C. Een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van ernstige psychiatrische stoornissen.

Het samenwerkingsverband gaat over tot de vaststelling van een vereenvoudigde procedure voor het vaststellen van de toelaatbaarheid van EMB leerlingen, inhoudende:

- toelaatbaarheidsverklaringen voor EMB leerlingen als beschreven onder A, B en C eenmalig worden afgegeven en vervolgens geldig zijn gedurende het hele verblijf op het SO. Veel leerlingen maken de overstap naar het voortgezet (speciaal) onderwijs op de leeftijd van 12 jaar, maar in elk geval verlaten de leerlingen het speciaal onderwijs aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt;
- bij de overstap van SO naar VSO een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring moet worden aangevraagd bij het SWV VO. Deze verklaring is vervolgens geldig gedurende het hele verblijf op het VSO. In elk geval verlaten de leerlingen het voortgezet speciaal onderwijs aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 20 jaar hebben bereikt.

Het samenwerkingsverband zal de plaatsingen van deze leerlingen monitoren. Op basis van de uitkomsten van deze monitor kan er eventueel een heroverweging op bovengenoemd uitvoeringsbesluit plaatsvinden.

1.7.6. Inrichting administratief proces

1.7.6.1 Onderwijs Transparant (OT)

Het SPOW maakt gebruik van Onderwijs Transparant (OT). Onderwijs transparant is een online platform waarbinnen documenten van leerlingen veilig gedeeld kunnen worden. De school kan de leerling via OT aanmelden bij het samenwerkingsverband. De aanmelder kiest of de leerling wordt aangemeld voor het SOT of voor een arrangement (BOSK, HIA, TLV of zware ondersteuning). Zowel voor het SOT als voor een arrangement is ten minste een groeidocument verplicht.

1.7.6.2 Groei document (GD)

Scholen zijn verplicht een ontwikkelingsperspectiefplan op te stellen voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen in het regulier basisonderwijs (bron: www.passendonderwijs.nl). Het SPOW maakt gebruik van een, voor het hele samenwerkingsverband geldend, format waarin het verplichte gedeelte vanuit het wettelijk kader is opgenomen. De inhoud van het groeidocument (GD) is leidend en verplicht. Het format is opgesteld in overleg met de scholen van het samenwerkingsverband op basis van de uitgangspunten van het Handelings- Gericht Werken (HGW). Het GD wordt jaarlijks geëvalueerd en sluit aan op het ontwikkelingsperspectiefplan van het voortgezet onderwijs.

Het GD is een hulpmiddel om te komen tot de juiste extra ondersteuning voor een leerling. Het bestaat uit zes delen:

- Algemene gegevens van de leerling.
- Waarnemen: Dit deel beschrijft wat de school, de ouders en de leerling al weten. Zoals de stimulerende en belemmerende factoren, de hulp die al is ingezet, het effect daarvan en de hulpvraag.
- Begrijpen: Dit deel beschrijft het uitstroomperspectief, welke ondersteuningsbehoeften bestaan en welke (onderzoek-)vragen er nog zijn.

- Strategie: Dit deel beschrijft welke doelen er zijn voor de extra ondersteuning, hoe deze doelen bereikt moeten worden en hoe de doelen geëvalueerd zullen worden.
- Uitvoeren: Dit deel beschrijft hoe de uitvoering verloopt.
- Evaluatie: Dit deel beschrijft welke doelen bereikt zijn, welke doelen nog niet bereikt zijn en wat het vervolg is.

Het document heeft de functie van een ‘dossier’, het is een verzameling van alles wat tot nu toe is gedaan om de leerling de juiste ondersteuning te bieden. Vanaf het moment dat de leerling mogelijk meer nodig heeft dan basisondersteuning en besproken wordt in het SOT, wordt het groeidocument ingevuld. Tijdens het SOT wordt de informatie in het GD verder aangevuld.

Ouders en de leerling worden betrokken bij het opstellen van het GD. Ouders vullen samen met de leerkracht een deel van het GD in (het deel waarnemen) en dienen het GD te ondertekenen. De leerkracht vult samen met de leerling het deel van de leerling (waarnemen) in.

Het GD:

- is nodig voor de bespreking in het SOT van de school.
- is het praatpapier en bevat gemaakte afspraken en verslagen.
- helpt bij monitoren: hoe gaat het, is er meer ondersteuning nodig of kan het ook met minder?
- omvat het ontwikkelingsperspectiefplan: (tussen)doelen, uitstroomperspectief, onderwijsaanbod in relatie tot het groepsplan.
- is nodig voor het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs indien nodig.
- beschrijft de inhoud, omvang en duur van de extra ondersteuning.

1.7.6.3 Perspectief op school (POS).

Elke school is wettelijk verplicht een schoolondersteuningsprofiel (SOP) samen te stellen en te publiceren. Zo kunnen bijvoorbeeld ouders zien welke ondersteuning de school biedt. Om de scholen hierin te ondersteunen heeft SPOW ervoor gekozen mee te doen met het programma Perspectief op school (POS). Door dit programma hoeven scholen hun SOP slechts jaarlijks te actualiseren en kan het samenwerkingsverband beschikken over informatie over de basisondersteuning van alle scholen.

1.7.6.4 AVG

De taken van samenwerkingsverbanden Passend onderwijs zijn wettelijk vastgelegd. Bij het uitvoeren van deze taken worden gevoelige en vaak ook bijzondere persoonsgegevens verwerkt. SPOW is verplicht om deze persoonsgegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming te verwerken. Hoewel SPOW vanuit haar taakstelling altijd het belang van privacy voor ogen heeft gehad, heeft de invoering van de AVG dit nogmaals extra onderstreept. SPOW verwerkt immers persoonsgegevens van een kwetsbare groep (minderjarigen met een extra ondersteuningsbehoefte in het onderwijs).

Ter voorbereiding op de komst van de AVG heeft SPOW reeds de nodige stappen ondernomen. De benodigde basisdocumentatie is inmiddels opgebouwd. Zo beschikt SPOW onder andere over een verwerkingsregister en een privacyverklaring. Ook de eerste vervolgstap is reeds gezet: SPOW heeft een functionaris gegevensbescherming aangesteld om intern de naleving van de AVG te bewaken.

De volgende stap die de komende jaren gezet moet worden is het vertalen van het gemaakte beleid naar de werkvloer en het bewaken van de kwaliteit hiervan. Gegevensbescherming is een continu proces wat in 2020-2024 op de agenda blijft staan. Het bereiken van aantoonbare naleving van de AVG is het eerste doel. De volgende uitdaging voor SPOW zal zijn het verbeteren van verwerkingsprocessen om zo aan de wettelijke regels te kunnen blijven voldoen.

1.8. Herbeoordelingen toelaatbaarheidsverklaringen speciaal (basis) onderwijs

Leerlingen geplaatst in het speciaal onderwijs of speciaal basis onderwijs komen in aanmerking voor herbeoordeling wanneer de afgegeven TLV afloopt en de leerling nog steeds is aangewezen op het speciaal (basis) onderwijs.

1.8.1. Procedure herbeoordelingen

Bij aanvang van ieder schooljaar inventariseren de betrokken scholen en het SPOW voor welke leerlingen in dat schooljaar de toelaatbaarheidsverklaring zal aflopen. De S(B)O school evalueert, voorafgaand aan de aanvraag herbeoordeling, intern of de continuering van plaatsing in de huidige setting gewenst is. In dit proces worden ouders als educatief partner betrokken.

Wanneer de school concludeert dat de leerling, nog steeds, aangewezen is op speciaal (basis) onderwijs, dient zij een aanvraag in voor een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen leerlingen die zich ontwikkelen conform het Ontwikkelingsperspectief en leerlingen die daarvan (in positieve of negatieve zin) afwijken. Laatstgenoemde leerlingen worden in het SOT SBO besproken. Op deze wijze wordt een actief terugplaatsingsbeleid bevorderd. Verkend wordt of deze systematiek ook voor het SO wordt ingevoerd.

De aanvraag voor een herbeoordeling wordt beoordeeld door twee deskundigen vanuit het SPOW. Voor deze beoordeling ontvangt het samenwerkingsverband:

- Een aanvraagformulier toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband Westland, getekend door ouders, de eerste deskundige en door school.
- Een actueel groeidocument (GD), besproken en waar nodig bijgesteld, voorafgaand aan de aanvraag.

1.9. Doorgaande lijn

1.9.1. Van voorschoolse voorziening naar het Primair Onderwijs (PO)

De voorschoolse voorzieningen (kinderdagverblijf, peuterspeelzaal) kennen een gezamenlijk overdrachtdossier bij de overgang van voorschoolse voorziening naar basisschool. De voorziening zal het dossier ruim op tijd aan de ontvangende school toesturen. De ouder dient hier toestemming voor te geven. Het overdrachtdossier wordt voor verzending met de ouders besproken. Wanneer er zorgen zijn over de leerling vindt een “warme overdracht” plaats: er vindt een gesprek plaats tussen de voorschoolse voorziening en de ontvangende school en/of de IB-er van de ontvangende school komt observeren bij de voorschoolse voorziening.

Wanneer een leerling met ondersteuningsvraag aangemeld c.q. ingeschreven wordt bij één van de scholen aangesloten bij het samenwerkingsverband, kan de ondersteuningsadviseur desgewenst adviseren. Wanneer de school vermoedt niet tegemoet te kunnen komen aan de ondersteuningsbehoeften, wordt door Sterk op School onderzocht wat de best passende plek voor de leerling kan zijn. De gemeente Rotterdam biedt daarnaast ook voorschools maatschappelijk werk.

1.9.2. Van Primair Onderwijs naar Voortgezet onderwijs (VO)

Binnen het Westland zijn Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs gezamenlijk verantwoordelijk voor het laten doorstromen van de leerlingen naar de best passende plek in het VO. Uitgangspunten bij de overstap zijn:

- Er vindt bij de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben altijd een zogenaamde warme overdracht (persoonlijk contact over alle relevante gegevens van de leerling) plaats tussen PO en VO.
- Het PO en VO hebben ieder hun eigen Groeidocument en/of Ontwikkelingsperspectiefplan ter ondersteuning en motivatie van de aanmelding en overdracht naar het VO.
- Wanneer er onduidelijkheid is over de uitstroom naar het VO bij een leerling, zal in de periode mei groep 7 en oktober groep 8 een oriëntatie op het VO plaatsvinden. Hierbij zijn ouders, het PO en het VO betrokken.
- Leerlingen worden via Onderwijs Transparant (module PO-VO) aangemeld voor het VO.

1.9.3. Van PO naar PO

Wanneer bij het vaststellen van de ondersteuningsbehoeften, middels een HIA overleg, blijkt dat een overstap tussen twee reguliere basisscholen nodig is, kan een 'plaatsingstafel' overleg georganiseerd worden in de dorpskern (waar de leerling woont) waarbij alle scholen van de dorpskern worden uitgenodigd. Doelstelling van dit overleg is te bepalen welke school tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling en welke school tot plaatsing kan overgaan.

Indien een leerling de overstap naar een andere school maakt zal in onderling overleg besproken worden op welke datum de overstap gemaakt zal worden. Vaak zal gekozen worden voor een "natuurlijk tijdstip" bijvoorbeeld na een vakantie. Indien de datum van de overstap omstreeks 1 oktober (de teldatum) zal plaatsvinden wordt verwacht dat de plaatsing voor 1 oktober gerealiseerd is.

1.9.4. Van S(B)O naar regulier basisonderwijs (BaO)

Binnen het SPOW zijn de ondersteuningsbehoeften van de leerling leidend. De S(B)O school evalueert periodiek of zij (nog) kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoeften of dat plaatsing in het regulier basisonderwijs (of in het geval van het SO plaatsing in het SBO of BAO) tot de mogelijkheden behoort. Dit sluit aan bij de visie van het SPOW dat een plaatsing in het S(B)O tijdelijk is, tenzij de leerling dussdanige ondersteuningsbehoeften heeft dat een TLV voor onbepaalde tijd noodzakelijk is. Leerlingen die zich (in positieve of negatieve zin) afwijkend ontwikkelen van het vooraf opgestelde Ontwikkelingsperspectief, worden besproken in het SOT SBO. Op deze wijze kan in een vroegtijdig stadium een terugplaatsing worden voorbereid.

twee

Inrichting en organisatie
Passend onderwijs 2020-2024

Samenwerking ouders

2.1. Ouders als educatief partner

Ouders zijn voor scholen een cruciale partner. Ouders en scholen hebben hetzelfde belang voor ogen, namelijk een optimale ontwikkeling van het kind. Partner zijn betekent dat ouders en scholen elkaar goed informeren, elkaar betrekken en altijd vanuit het belang van het kind met elkaar in gesprek blijven. Ouders en school maken dus samen afspraken. Beide partijen zijn nodig om van de uitvoering van de afspraken een succes te maken. Dit betekent zo min mogelijk praten over kinderen / gezinnen, maar praten met de betrokken ouders en kinderen. Ouders worden al vanaf de eerste signalering van een mogelijke ondersteuningsbehoefte, als volwaardige partners, actief betrokken bij het zoeken naar de meest passende ondersteuning van hun kind. Dit kan zijn een passend aanbod binnen de basisondersteuning dan wel, met inschakeling van het ondersteuningsteam van de school, extra ondersteuning. Bij alle fasen van het te doorlopen traject zijn de ouders rechtstreeks betrokken.

2.2. Afstemming rondom individuele leerlingen

Op verschillende momenten komt het belang van de samenwerking extra naar voren. Dat begint al bij de aanmelding. Dan is essentieel dat ouders en school de ondersteuningsbehoefte van de leerling goed doorspreken. Dan kan de leerling al bij de start echt passend onderwijs krijgen.

Ook wanneer een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning van de school zelf of vanuit het Samenwerkingsverband is overleg tussen ouders, school en eventuele deskundigen nodig. Indien overgegaan wordt op een SOT of HIA overleg wordt er toestemming van de ouders gevraagd en worden ouders uitgenodigd voor het overleg.

Hetzelfde geldt wanneer een kind het beste geplaatst kan worden op een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO). Goede afstemming is ook dan nodig omdat het hierbij ook gaat om de keuze voor een nieuwe school.

Naast de actieve betrokkenheid van ouders bij de ondersteuning van hun kind, hebben ouders ook een aantal formele rechten in de trajecten van ondersteuningstoewijzing namelijk:

- Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het groeidocument.
- Ouders hebben de mogelijkheid van het indienen van klachten en van bezwaar en beroep (paragraaf 5.4.1.).

2.3. Communicatie met ouders vanuit het SPOW

De ouders kunnen informatie over het SPOW vinden:

- Op de website van het SPOW
- Op de website van de school
- In de schoolgids van de school

De intern begeleider en leerkrachten van de scholen dragen zorg voor het informeren van ouders over de informatie die zij middels een groeidocument delen met SPOW. Ouders schrijven zelf ook een deel van het groeidocument. Het volledige groeidocument wordt in OT gedeeld met het SPOW. Sinds begin schooljaar 2018-2019 is het mogelijk dat ouders in OT bij een arrangement worden uitgenodigd om mee te lezen met de gedeelde documenten. Ook kunnen ouders lezen wat voor adviezen en evaluaties er in OT worden geschreven door SPOW en/of school. Deze informatie wordt tevens verwerkt in het groeidocument. Ook bij dit nieuwe groeidocument is het de verantwoordelijkheid van school om dit met ouders te delen.

2.4. Ouders en medezeggenschap

Ouders hebben op twee manieren inspraak op de wijze waarop het samenwerkingsverband is vormgegeven:

1. Via het adviesrecht dat de Medezeggenschapsraad van de individuele school heeft op het ondersteuningsprofiel.
2. Via deelname aan de ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband. (zie paragraaf 6.3.1.)

2.4.1. Geschillenregeling

Ook als ouders vroegtijdig en volledig over de ondersteuning voor hun kind zijn geïnformeerd en de communicatie tussen school en ouders met respect voor beider rollen is verlopen, kan het zijn dat ouders zich niet in het besluit van de school kunnen vinden. Zij kunnen dan een beroep doen op ondersteuning van de onderwijsconsulenten (www.onderwijsconsulenten.nl). Daarnaast biedt SPOW de mogelijkheid de casus voor een second opinion voor te leggen aan "SWV Onderwijs dat past", samenwerkingsverband te Schiedam.

De procedure hiervoor is:

1. Ouders vragen de second opinion aan bij het SPOW.
2. De eerste deskundige van het SPOW neemt contact op met de voorzitter van de toelaatbaarheidscommissie van "SWV Onderwijs dat past".
3. Het groeidocument wordt doorgestuurd naar "SWV Onderwijs dat past". De ouders geven hier schriftelijk toestemming voor.
4. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek samen met de gedragswetenschapper van het SPOW en de gedragswetenschapper van "SWV Onderwijs dat past".
5. De toelaatbaarheidscommissie "SWV Onderwijs dat past" formuleert, nadat het dossier doorgenomen is en ouders en het SPOW gehoord zijn, een advies.
6. Het advies wordt schriftelijk en mondeling aan de ouders en aan het SPOW verstrekt.
7. Accepteren de ouders het advies, dan kan het dossier worden afgesloten. Als de second opinion voor partijen niet tot een bevredigende oplossing leidt is er sprake van een geschil. Een geschil kan worden voorgelegd aan de geschillencommissie passend onderwijs:

Postbus 85191
3508 AD Utrecht

Telefoon: 030 - 280 9590
info@onderwijsgeschillen.nl
<https://onderwijsgeschillen.nl>

Ouders behouden de mogelijkheid om hun klacht voor te leggen aan het college voor mensenrechten en gelijke behandeling (voorheen de Commissie Gelijke Behandeling) en om een beroep aan te tekenen bij de rechter.

drie

Inrichting en organisatie
Passend onderwijs 2020-2024

Organisatie van het samenwerkingsverband

3.1 Rechtsvorm

Het samenwerkingsverband vormt een stichting met als volledige naam: Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland, kortweg SPOW, met het Passend Onderwijs nummer 28.03 (PO 28.03).

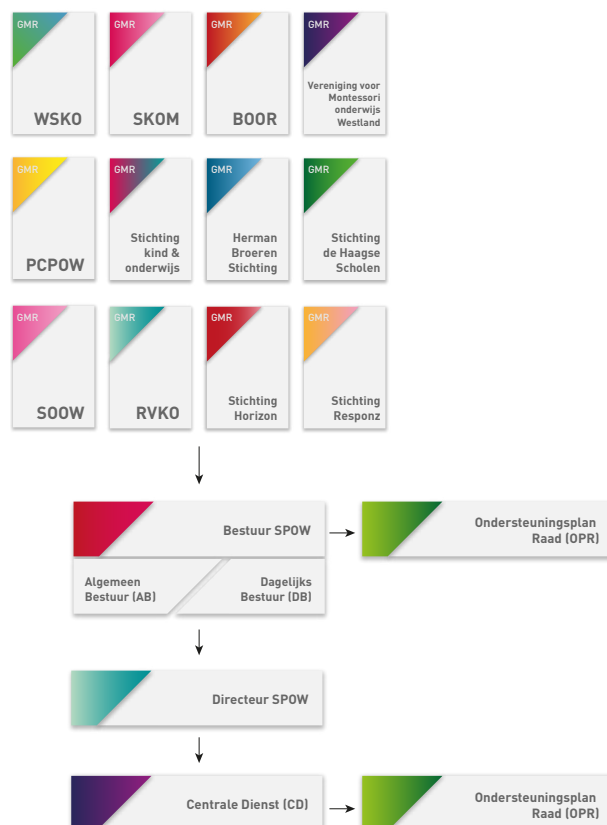
3.2 Besturingsmodel

Het besturingsmodel kent de volgende aspecten:

- De structuur van de organisatie (zie paragraaf 6.4)
- De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (zie paragraaf 6.5.)
- Gemeenten en ketenpartners (zie paragraaf 6.6.)
- Intern en extern toezicht (zie paragraaf 6.7.)

3.3 De structuur van de organisatie

In onderstaand model is de organisatiestructuur schematisch weergegeven.

Het samenwerkingsverband bestaat uit twaalf besturen en (enkele van) haar scholen. De besturen van de scholen worden vertegenwoordigd in het bestuur van het SPOW in het Algemeen Bestuur (AB) en het Dagelijks bestuur (DB).

De bestuursleden van het AB zijn afgevaardigden van de twaalf schoolbesturen die deelnemen aan het samenwerkingsverband.

Het DB bestaat uit 5 leden, te weten

- een bestuurder van WSKO
- een bestuurder van SOOW
- een bestuurder van PCPOW
- een bestuurder van het SO
- een bestuurder van de overige deelnemende schoolbesturen

Het bestuur voert overleg met de ondersteuningsplanraad over alle beleidskeuzes die in het ondersteuningsplan worden vastgelegd. Het bestuur moet over de inhoud van het ondersteuningsplan en elke wijziging daarvan, steeds voorafgaand de instemming van de raad verkrijgen. Dit instemmingsrecht van de ondersteuningsplanraad is vastgelegd in art. 14a WMS. Het bestuur van het SPOW heeft dit overleg gemandateerd aan haar directeur.

De ondersteuningsplanraad bestaat uit vijf personeelsleden en vijf ouders van de scholen binnen het samenwerkingsverband. De leden van de ondersteuningsplanraad worden afgevaardigd door de leden van de medezeggenschapsraden van alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Kandidaten voor de ondersteuningsplanraad hoeven zelf geen lid van de medezeggenschapsraad (MR) te zijn.

Het SPOW gaat uit van een bestuur-directie model waarbij het bestuur een toezichthoudende rol vervult en de directeur leiding geeft aan de dagelijkse gang van zaken binnen het samenwerkingsverband en tevens de Centrale Dienst (CD) aanstuurt. Het DB geeft leiding aan de directeur. De directeur oefent de taken en bevoegdheden uit die door het dagelijks bestuur zijn gemandateerd, onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur stelt voor de directeur een managementstatuut vast waarbinnen taken en bevoegdheden worden uitgeoefend.

De centrale dienst bestaat uit ondersteuningsadviseurs, een secretaresse en de directeur. De belangrijkste taken van de centrale dienst zijn:

- Administratieve en wettelijke taken, waaronder het afgeven van TLV's
- Advisering van de Intern Begeleider
- Ondersteuning van het SOT
- Het voorzitten van een HIA overleg

Aan het samenwerkingsverband is een medezeggenschapsraad (P-MR) verbonden. Deze medezeggenschapsraad bestaat uit tenminste twee leden die worden gekozen uit en door het personeel dat in dienst is bij het samenwerkingsverband.

3.4 De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Het samenwerkingsverband kent een decentrale verantwoordelijkheidstoedeling (subsidiariteit). Elk schoolbestuur is verantwoordelijk voor zijn school of scholen. Dit betekent dat het schoolbestuur de verantwoordelijkheid draagt voor het ontwikkelen en borgen van de basisondersteuning zoals op samenwerkingsverbandniveau is vastgesteld, en het uitvoeren van de kwaliteitszorg op school- en bestuursniveau. Het samenwerkingsverband bepaalt dus het 'wat' van de basisondersteuning en de schoolbesturen bepalen 'hoe' zij dat waarmaken.

Binnen het samenwerkingsverband kennen we enkele vormen van ondersteuning waarvoor de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit op verschillende niveaus belegd is:

- Extra ondersteuning vorm gegeven op de school met middelen van het SPOW: de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de uitvoering ligt bij de schoolbesturen.
- BOSK: de verantwoording van de kwaliteit van de uitvoering ligt bij de aanbieders van de ondersteuning te weten de Diamant (SBO), de Loodsboot de Herman Broeren Stichting en SPOW (hoogbegaafdheid, medisch en motorisch).

- Steunpunt hoogbegaafdheid: SPOW is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en borgen van de kwaliteit.

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toewijzing van de zware ondersteuning. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de zware ondersteuning op hun scholen.

3.5 Gemeenten en ketenpartners

SPOW werkt samen met de volgende gemeenten:

- Gemeente Westland
- Gemeente Rotterdam
- Gemeente Midden Delfland

Meer over de inhoudelijke afstemming en samenwerking tussen samenwerkingsverband en gemeenten is opgenomen in hoofdstuk 7 van het ondersteuningsplan.

Verder werkt SPOW samen met de volgende ketenpartners:

- Sociaal Kernteam (Gemeente Westland)
- CJG (Gemeente Midden Delfland)
- Wijkteam Hoek van Holland (Gemeente Rotterdam)
- Cluster 1 Bartimeus
- Cluster 1 Visio
- Cluster 2 Simea
- Cluster 2 Auris
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland

3.6 Intern en extern toezicht

3.6.1 Intern toezicht

Het AB is het toezichthoudende deel van het bestuur, belast met goedkeurende en benoemende taken en bevoegdheden. Het DB is het uitvoerend deel van het bestuur, belast met gedelegeerde uitvoerende taken en bevoegdheden.

Het AB toetst de genomen besluiten van het DB middels het unaniniteitsbeginsel, dat wil zeggen dat een besluit met algemene stemmen moet worden aangenomen. De komende twee jaar wil het bestuur de wijze van intern toezicht onder de loep nemen en verbeteren zodat het toezicht conform de code goed bestuur geregeld is waarbij de scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht helder is vastgelegd.

3.6.2 Extern toezicht

Samenwerkingsverbanden moeten zorgen voor een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen. Leerlingen kunnen dan een ononderbroken ontwikkelingsproces doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, krijgen een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs. Samenwerken is een voorwaarde voor het kunnen waarmaken van de zorgplicht door de schoolbesturen en daarmee voor het succes van passend onderwijs. Hierop houdt de inspectie van het onderwijs toezicht.

vier

Inrichting en organisatie
Passend onderwijs 2020-2024

Passend onderwijs in relatie tot gemeentelijk beleid

4.1 Beleidsontwikkeling bij gemeenten

Schoolbesturen, het samenwerkingsverband en gemeenten stemmen af tussen onderwijsondersteuning en jeugdzorg voor kinderen en jongeren. Hun gedeelde belang is het zorgen voor samenhang in de ondersteuning die op school of in een gezin geboden wordt. Dit in aansluiting op andere vormen van (in)formele ondersteuning door vrijwilligers en welzijnsvoorzieningen, naast specialistische jeugdzorg vanuit de regio. De sociale teams (in Rotterdam wijkteams) vormen een belangrijke brug tussen al deze ketenpartners, die de verbinding met het onderwijs sterker maakt. SPOW werkt samen met de gemeenten Westland, Midden-Delfland en Rotterdam.

4.2 Uitgangspunten voor samenwerking

Met de verbinding tussen school en de sociale teams worden twee doelen bereikt.

- Gezamenlijk wordt de eigen kracht van gezinnen benut, zodat opgroei- en opvoedproblemen bij kinderen en jongeren zo veel mogelijk worden voorkomen. Dit doen de scholen door de leerlingen een veilige en prettige schoolomgeving te bieden, waar ze de kans krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Scholen hebben een signalerende functie om vroegtijdig te kunnen inspelen op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. In samenwerking met de ouders en indien nodig de sociale teams kan vervolgens een passend ondersteuningsaanbod worden gedaan. De persoonlijke leerdoelen van leerlingen zijn leidend in deze ondersteuning. Hiervoor wordt een dekkend aanbod van (lokaal of regionaal) beschikbare ondersteuningsarrangementen in het basisonderwijs georganiseerd. De sociale teams werken samen met de scholen door zich in te zetten voor een veilige en gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren.
- Gezamenlijk wordt een eenduidige lokale werkwijze gerealiseerd. Scholen en de sociale teams werken met een heldere taakverdeling, waarbij de betrokken professionals vanuit hun eigen expertise een aandeel hebben in de samenwerking. Er is van beide kanten een blijvende inspanning nodig om de samenwerking te versterken. De speerpunten blijven voorlopig vroegsignalering, handelingsgerichte diagnostiek en geïntegreerde handelingsplannen.

4.3 Samenwerking met jeugdhulp

De gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor uitvoering van de Jeugdwet, WMO en de Participatiewet. Er zijn in de aanloop naar de overheveling van deze taken concrete (samenwerkings-) afspraken gemaakt met verschillende zorgaanbieders. De inkoop van jeugdhulp is vastgelegd in jaarlijkse inkoopplannen, die elke gemeente op lokaal niveau heeft opgesteld. Bij de inkoop van jeugdhulp ligt het accent op het bieden van maatwerk dichtbij huis. Regionaal wordt samengewerkt op gebieden die de gemeenten niet alleen kan verzorgen. De sociale teams hebben een belangrijke rol bij het leveren van maatwerk. Wat betreft de gemeentelijke voorstellen voor jeugdhulp wordt op overeenstemming gericht overleg (OOGO) gevoerd met het samenwerkingsverband en de schoolbesturen en besturen van de kinderopvang.

4.3.1 Gemeente Westland en gemeente Midden-Delfland

In de sociale teams⁷ worden de werkzaamheden van de jeugdgezondheidszorg, het (school)maatschappelijk werk en de jeugdhulp zo veel mogelijk geïntegreerd. Vanuit het Sociaal Kernteam Westland is een vaste contactpersoon per school(locatie) geïntroduceerd die door de scholen benaderd kan worden met vragen of zorgen over een leerling (of diens gezin) en aan kan sluiten bij vaste overlegmomenten. Een blijvend aandachtspunt is het aansluiten in expertise bij de behoefte aan advies en preventieve ondersteuning van de betreffende school. Didactische aanpassingen in het onderwijsaanbod doen vooral een beroep op de expertise van de scholen, terwijl bij pedagogische c.q. sociale problematiek, de arrangementen vaker aan het zorgaanbod van de sociale teams raken. Door inzet van een vaste schoolcontactpersoon kunnen vragen breder opgepakt worden en wordt het bereik van de preventieve ondersteuning vergroot. Scholen worden zo gestimuleerd om hun signalerende kracht en handelingsbekwaamheid te versterken.

Uitgangspunten voor het toewijzen van hulp en ondersteuning:

- Zo min mogelijk bureaucratische indicatieprocedures;
- In samenspraak met ouders, zij zijn zelf in regie;
- Als de veiligheid van kinderen in het geding is, neemt het sociale team de regie op het gezinsplan over;
- Scholen vragen tijdig om advies als de eigen kracht van een gezin tekortschiet;
- De contactpersoon van het sociale team bekijkt met een brede blik welke vorm van gezinsondersteuning noodzakelijk is, de uiteindelijke oplossing kan op het terrein van meedoen, opgroeien of werken liggen;
- De gewenste aanpak wordt samen met de intern begeleider en de schoolondersteuner (ondersteuningsteam) overlegd;
- Als er een dubbele hulpvraag is voor school en het gezin, maakt het ondersteuningsteam een integraal handlingsplan. Hierin staat beschreven welke ondersteuning en hulp binnen het onderwijs en daarbuiten wordt geboden aan de leerling, gezin en/of leerkracht;
- De ondersteuning is bij voorkeur zo licht mogelijk en gericht op het versterken van eigen kracht;
- Als het nodig is, wordt zwaardere jeugdhulp ingezet.

In Westland heeft een implementatietraject plaatsgevonden waarbij schoolbesturen, inclusief kinderopvang, samenwerkingsverband, sociaal kernteam en gemeente de hier beschreven werkwijze verder hebben ontwikkeld. Het traject had tot doel om zorg en onderwijs goed op elkaar af te stemmen en te zorgen dat kinderen gezond en veilig opgroeien en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Samen met de scholen kunnen de sociale teams voorkomen dat veel voorkomende opvoed- en opgroei problemen escaleren, zodat er minder inzet van specialistische jeugdhulp noodzakelijk is.

Midden-Delfland en Westland werken samen bij het ontwikkelen van mogelijkheden om de werkwijzen van de verschillende sociale teams en andere maatschappelijke partners en hulpverleners op elkaar af te stemmen, zodat een eenduidige werkwijze ontstaat wat betreft jeugdhulp.

4.3.2 Gemeente Rotterdam

In Rotterdam geldt het uitgangspunt dat er voor alle kinderen passend en toegankelijk onderwijs is. Daarom spreken we in Rotterdam dan ook over leerrecht in plaats van leerplicht. We stellen het kind centraal en zorgen ervoor dat geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zit. We realiseren dit door middel van een passend aanbod van onderwijs, onderwijsondersteuning en jeugdhulp voor alle doelgroepen. Zo creëren we een dekkend onderwijs- zorgaanbod. Een complexe opgave, waarbij gemeente, onderwijsveld en samenwerkingsverbanden elkaar hard nodig hebben. De kwaliteit van de jeugdhulp, de kwaliteit van de ondersteuning op school én de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp zijn daarbij heel belangrijk en doorslaggevend voor de ontwikkeling van een kind.

⁷ De sociale teams worden in het Westland aangeduid als Sociaal Kernteam (SKT), in Midden-Delfland als Maatschappelijk team en in Rotterdam als Wijkteam

De komende jaren zetten de gemeente Rotterdam samen met de samenwerkingsverbanden en het onderwijsveld in op:

- **Stevige basis:** Op iedere school wordt een 'stevige basis' gecreëerd. Deze bestaat uit passend onderwijs, een goed pedagogisch klimaat en een sterke schoolondersteuningsstructuur. De schoolondersteuning dient om leerlingen, ouders en leerkrachten te ondersteunen bij het signaleren en aanpakken van hulpvragen. Daarbij werkt de intern begeleider of zorgcoördinator samen met ouders en professionals vanuit samenwerkingsverband passend onderwijs, leerplicht, het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), het schoolmaatschappelijk werk (smw) en het wijkteam. Gemeente en het onderwijsveld werken samen uit welke professionals actief zijn op school, wat zij van elkaar mogen verwachten en hoe zij samenwerken. We maken afspraken over signaleren, preventief handelen en het tijdig doorgeleiden van zorgvragen naar de juiste hulp;
- **Onderwijszorgarrangementen:** Bovenop deze 'stevige basis' wordt, indien nodig, maatwerk geboden in de vorm van onderwijszorg- arrangementen, waaronder de leerrecht pilots. Dit leidt tot een dekkend aanbod van onderwijs en zorg.
- **Aanpak thuiszitters:** Wanneer leerlingen toch (geoorloofd of ongeoorloofd) verzuimen of uitvallen wordt snel actie ondernomen door inzet van scholen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, het CJG, leerplicht en de taskforce thuiszitters.
- **We stimuleren dat jongeren op het mbo met een diploma op minimaal mbo-2 niveau de school verlaten.** We doen dit, onder meer door samen met scholen en regiogemeenten uit Rijnmond te werken aan een sluitende ondersteunings- en zorgstructuur voor mbo-studenten. We zorgen voor een goede aansluiting tussen de ondersteuning op de mbo-scholen en de zorg in de wijken. Voor de meest kwetsbare jongeren op het mbo-1 niveau biedt Rotterdam een onderwijszorgarrangement.
- **We verbeteren de informatievoorziening aan ouders.** In de voorschoolse periode kunnen we de kennis en ervaring van de plusopvang²⁵ beter dan nu inzetten om op meer plekken in de stad voorscholen te hebben waar kinderen met een beperking of zorgvraag terecht kunnen. We streven ernaar dat op alle locaties 'passende kinderopvang' is.

De aansluiting onderwijs en jeugdhulp is beschreven in het Rotterdams onderwijsbeleid 2019-2022: gelijke kansen voor elk talent.

Met invoering van het Nieuw Rotterdams Jeugdinstel is de gemeente vanaf begin 2015 verantwoordelijk voor alle (jeugd)hulp en ondersteuning aan jonge Rotterdammers: kinderen, jongeren en natuurlijk hun ouders. In totaal 42 integrale wijkteams ondersteunen hen die dit nodig hebben. Rondom deze wijkteams, liggen de wijknetwerken. De scholen vallen hier uiteraard onder, net als de wijkagent, huisarts, vrijwilligers in de buurt en kinderopvang. Hoek van Holland heeft een eigen wijkteam.

De jeugd- en gezinscoach is regisseur binnen het wijkteam. Wanneer een gezin ondersteuning nodig heeft, bekijkt hij of zij wat het wijkteam en –netwerk bieden. Het wijkteam kan advies geven zodat iemand zelf aan de slag gaat, in het netwerk een oplossing vinden, zelf kortdurende en indien nodig langdurende hulp bieden, of zorgen dat er specialistische hulp komt. Elk wijkteam heeft een eigen budget en mandaat om zorgarrangementen toe te wijzen.

De schoolmaatschappelijk werker is de schakel in het contact tussen (voor)school en het wijkteam in de buurt waar het kind woont. Vanuit het oogpunt van preventie, integraliteit en samenwerking in de driehoek kind-ouders-school is het voor het Rotterdamse onderwijs van groot belang dat het schoolmaatschappelijk werk deel uitmaakt van het schoolondersteuningsteam en structureel in, voor en vanuit de school haar professie uitoefent. In Hoek van Holland is er door de kleinschaligheid nauwer contact en samenwerking tussen het wijkteam en het onderwijs.

4.4 Leerplicht en leerlingenadministratie

Bij zowel scholen als de gemeente staat het verminderen van schoolverzuim en -uitval hoog in het vaandel. Om dit doel te bereiken is regionaal een heldere aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim geformuleerd, waarbij de scholen intensief samenwerken met de leerplichtambtenaren. De leerlingenadministratie van de gemeente is verantwoordelijk voor het verwerken van in- en uitschrijvingen van leerlingen op scholen. Zij signaleert als eerste wanneer een leerling geen schoolinschrijving heeft. Daarnaast registreert zij verzuimmeldingen en heeft zij alle leerlingen in beeld. Door nauwe samenwerking tussen de afdeling leerplicht en de scholen kan snel worden gereageerd op veranderingen in schoolbezoek of andere bedreigingen voor de schoolloopbaan van een leerling. Voor leerlingen die tijdens het schooljaar door verhuizing in het Westland, Maasland of Hoek van Holland komen wonen, is de school samen met het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor het vinden van een passende onderwijsplek. Leerplicht ondersteunt hen hierbij als dit nodig is, maar heeft geen regierol.

Naast de sociale teams vormt ook Leerplicht een belangrijke schakel tussen onderwijs en jeugdhulp. Schooluitval of -verzuim is een belangrijk signaal. Dit valt en staat met de verzuimstructuur en het meldgedrag van scholen. Binnen de school dient duidelijk te zijn voor ouders en leerlingen hoe school omgaat met (ziekte-)verzuim en welke instantie bij welk verzuim ingeschakeld wordt. De school heeft intern hiervoor een verzuimprotocol als onderdeel van het zorgplan. De school brengt ouders en leerlingen hiervan op de hoogte via brief, schoolgids en/informatieavond.

Verzuim is een signaal. Mocht er bij nader onderzoek door leerplicht onderliggende problematiek zijn, dan weet leerplicht de route naar de interne zorgstructuur van de school en de schoolcontactpersoon van het SKT te vinden. Leerplicht werkt volgens de MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim). De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is ontwikkeld door Halt, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en Ingrado om (langdurige) schooluitval te voorkomen. De MAS zorgt door een eenduidige aanpak én duidelijkheid over wie wat doet in welke fase dat er snel stappen kunnen worden gezet bij de aanpak van schoolverzuim.

Structurele samenwerking tussen scholen, samenwerkingsverbanden, ouders, leerplichtambtenaren en zorgregisseurs van de sociale kernteams zal maatwerk voor elke thuiszittende leerling moeten opleveren. In de startgesprekken aan het begin van het schooljaar worden afspraken met elkaar gemaakt over de optimale samenwerking, waarbij iedere ketenpartner vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid deelneemt.

Luxe verzuim is bijvoorbeeld door goede samenwerking en controle teruggedrongen, maar blijft een gezamenlijk aandachtspunt. Een eenduidige aanpak en visie bij toekennen van verlof en melden volgens het verzuimprotocol PO vanuit school is noodzakelijk.

Vanaf schooljaar 2014-2015 wordt binnen het Westland gewerkt met de digitale overdracht van leerlingendossiers middels Onderwijs Transparant. Dit is door een samenwerking tussen de schoolbesturen PO en VO en de gemeente Westland tot stand gebracht. Met betrekking tot de overstap PO-VO zijn afspraken gemaakt voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. In Rotterdam worden de afspraken tussen het po en vo in het kader van de overgang jaarlijks vastgelegd in de Plaatsingswijzer van dat betreffende schooljaar. De afspraken in de Plaatsingswijzer gelden ook voor de basisscholen in Hoek van Holland. Hierin staat ook de procedure beschreven voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De Rotterdamse Plaatsingswijzer po-vo is per 1 augustus 2019 overgegaan van FOKOR naar Koers VO. In de komende jaren gaat Koers VO de werkwijze en overstapprocedure po-vo verder ontwikkelen.

4.5 Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerlingen die om welke reden dan ook, uitgezonderd ziekte of vrijstelling van leerplicht, meer dan 4 weken thuiszitten. Een leerling die thuiszit of thuis komt te zitten zonder te zijn aangemeld op een school (absoluut verzuim), is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders en de leerplichtambtenaar. Voor leerlingen die tijdens het schooljaar door verhuizing in het Westland komen wonen, wordt door ouders een geschikte school gezocht. Indien nodig, kan het SWV hierbij een adviserende rol spelen. De scholen zijn er gezamenlijk verantwoordelijk voor dat ook de leerling die tussentijds wordt aangemeld een passende plek krijgt.

Het SWV heeft de taak om te voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten, omdat het schoolbestuur een leerling niet plaatst. Schoolbesturen dragen in het samenwerkingsverband de zorgplicht voor passend onderwijs voor iedere leerling. Wanneer een leerling op een school is aangemeld en desondanks thuiszit, is dat niet alleen de verantwoordelijkheid van de ouders, maar ook van het betreffende schoolbestuur. De oorzaak van thuiszitten ligt vaak besloten in een combinatie van kind- en gezinsfactoren. Maar ook schoolgebonden factoren kunnen een rol spelen. In meer complexe zaken moet er intensief samengewerkt worden met verschillende disciplines rondom een thuiszitter.

Doel is dat de scholen, de leerplichtambtenaren en de sociale teams bij (dreigende) thuiszitters door middel van een gezamenlijk plan van aanpak de leerling snel en adequaat terugleiden naar een passende plek binnen het onderwijs. Hiervoor is een factsheet ontwikkeld, waarin de werkwijze wordt toegelicht. Wanneer de intrinsieke en/of systeemfactoren zo ernstig en problematisch zijn dat eerst een behandeling in een setting voor jeugdzorg nodig is moet er worden vastgesteld of zorg (tijdelijk) leidend is. In dat geval moet er afstemming met de jeugdzorgpartners worden gezocht en kan er door leerplicht voor bepaalde duur vrijstelling van de leerplicht worden verleend. Zorg gaat dan voor onderwijs, voordat er mogelijk weer een onderwijsperspectief ontstaat. De monitor voor dit traject is in handen van leerplicht.

Bij ouders van thuiszitters die weigeren mee te werken aan een passend en beschikbaar onderwijs traject zal leerplicht, na alle gedane inspanningen van de school, de regisseur zijn van een (strafrechtelijk) traject. In dergelijke gevallen blijven de sociale teams zich inspannen voor de inzet van vrijwillige zorg, tenzij de veiligheid van een kind het geding is. In dat geval volgt ook hier meer dwang en drang. Dit vraagt om onderlinge afstemming van ieders professionele inzet.

Omdat thuiszitten dikwijls begint met frequente ziekmelding, is vanuit de Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West (JGZ ZHW) en de RMC-regio Haaglanden een protocol (onvoldoende verklaard) ziekteverzuim opgesteld. Dit protocol geldt ook voor Hoek van Holland. De JGZ ZHW biedt de mogelijkheid om specifiek onderzoek te verrichten bij leerlingen waar sprake is van langdurig en frequent schoolverzuim in het kader van ziekte. Vooral als er vragen zijn of een achterliggende ziekte de oorzaak is van dit langdurige en/of frequente schoolverzuim of dat er andere onderliggende problemen bij de leerling/ gezinssituatie aanwezig zijn. Dit in nauwe samenwerking met de sociale teams.

Het eerste onderzoek wordt uitgevoerd door de jeugdarts. Afhankelijk van het onderzoek wordt een advies gegeven, een plan van aanpak opgezet, vervolgspraken gemaakt met jeugdarts of jeugdverpleegkundige of wordt doorverwezen naar derden. Tevens vindt terugkoppeling plaats naar de aanmelder en leerplichtambtenaar.

Doel van het onderzoek is om leerlingen die meer dan gemiddeld wegens ziekte van school verzuimen, vroegtijdig in contact te brengen met de JGZ om te beoordelen of het schoolverzuim al dan niet geoorloofd is. Zo nodig kan hulpverlening in gang gezet worden om te voorkomen dat het schoolverzuim uitmond in schooluitval.

⁸ Onder andere wordt het verzuimprotocol mbo aangepast op geoorloofd verzuim.

⁹ Dat betekent dat de Taskforce, als laatste redmiddel, een bindende beslissing kan nemen over waar de jongere zorg krijgt aangeboden.

Rotterdam

In het kader van de G4-thuiszittersaanpak versterken we de preventieve aanpak en richten we ons zoveel mogelijk op het voorkomen van thuiszitten en het aanpakken van geoorloofd verzuim⁸. We verlengen de opdracht van de taskforce thuiszitters en er komt doorzettingskracht in de zorg⁹.

We creëren een aanbod in het voortgezet onderwijs voor kinderen die uit de leerrechtpilots in het speciaal onderwijs stromen. Afhankelijk van de evaluatie van de huidige pilots en van de analyses op cijfers van vrijstellingen, verzuim en thuiszitters (tweede helft 2020) breiden we de pilots uit en verbreden we de doelgroep.

We geven verder vorm aan de OZA's op basis van de evaluatie hiervan en nemen een besluit over de vorm waarin dat gedaan gaat worden (aanbesteding/ subsidie). De regio betrekken we meer bij de OZA's, bijvoorbeeld over oplossingen voor Rotterdamse kinderen, die in een regiogemeente op school zitten en nu geen gebruik kunnen maken van OZA. We adviseren over OZA's in speciaal onderwijs cluster 1 en 2.

4.6 Leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting

Passend onderwijs beoogt de uitstroom van leerlingen naar bovenschoolse speciale voorzieningen te reduceren en meer kinderen in een thuisnabije situatie én regulier onderwijs op te vangen. De invoering van passend onderwijs heeft daardoor ook gevolgen voor de beleidsterreinen leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.

4.6.1 Leerlingenvervoer

Westland

Aanvragen voor bekostiging van leerlingenvervoer worden getoetst aan de verordening leerlingenvervoer gemeente Westland 2018 en de beleidsregels leerlingenvervoer. Indien uit een aanvraag blijkt dat er sprake is van een complexe materie of anderszins vindt zo nodig afstemming plaats met het Sociaal Kernteam Westland.

De verordening houdt rekening met een van de ouders redelijkerwijs te vergen inzet. Dat betekent dat alle leerlingen met een indicatie voor openbaar vervoer met begeleiding aangepast vervoer krijgen. De ouders hoeven hun kinderen slechts te begeleiden naar de vooraf aangewezen opstapplaatsen.

Midden-Delfland

Uitgangspunt van de verordening in Midden Delfland is de keuze voor openbaar vervoer, tenzij dit ontbreekt of de reistijd langer is dan anderhalf uur. Een leerling die door zijn structurele handicap geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer (ook niet met begeleiding) krijgt aangepast vervoer.

Rotterdam

Uitgangspunt voor de toekenning van het leerlingenvervoer in de gemeente Rotterdam is de 'Verordening leerlingenvervoer Rotterdam 2015'. Vanaf schooljaar 2018-2019 wordt het aangepast vervoer uitgevoerd door Trevvel. De gemeente Rotterdam wil in de toekenningen leerlingenvervoer de zelfredzaamheid van leerlingen stimuleren. Verder is het voor leerlingen in het vervoer prettig als de reisafstand naar school beperkt is. De gemeente hecht daarom aan het uitgangspunt leerlingen zoveel mogelijk in een thuisnabije situatie onderwijs te laten volgen.

4.6.2 Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om te voorzien in adequate huisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Ze ontvangen in het Gemeentefonds jaarlijks een budget van het Rijk om de zorgplicht voor hun schoolgebouwen te regelen. Sinds januari 2015 kan alleen nog een aanvraag worden ingediend voor nieuwbouw, uitbreiding en onderhoud van de gymzalen. Schoolbesturen ontvangen zelf budget voor het onderhoud van hun gebouwen.

De gemeenten werken volgens het systeem van de integrale huisvestingsplanning (IHP). Deze systematiek werkt tot op heden goed. In een IHP worden, in overleg met de schoolbesturen, de huisvestingsknelpunten voor de langere termijn inzichtelijk gemaakt. De bevindingen worden gekoppeld aan een toekomstvisie en ramingen van de kosten. Hiermee ontstaat een gemeenschappelijke verantwoorde-

lijkheid voor de uitvoering van het huisvestingsbeleid en de inzet van middelen. Het programma wordt uitgevoerd binnen de door de gemeenteraad vastgestelde financiële kaders.

Op basis van het IHP stelt de gemeente jaarlijks, na het lokale op overeenstemming gerichte overleg (OOGO) tussen gemeente en schoolbesturen en (eventueel) advies van de Onderwijsraad, een huisvestingsprogramma en -overzicht op. Ook bepaalt de gemeente hoe dit wordt uitgevoerd.

Een belangrijk aandachtspunt is de functionele kwaliteit van de onderwijsgebouwen. Meer kinderen met een extra zorgvraag stromen in op reguliere basisscholen. De functionele kwaliteit van de huisvesting moet in overeenstemming zijn. Gemeente en samenwerkingsverband trekken voor het vinden van oplossingen binnen de vigerende wet- en regelgeving samen op.

Rotterdam

In 2019 zijn schoolbesturen, gemeente en samenwerkingsverband gestart met opstellen van een stedelijk huisvestingsplan voor het (voortgezet) speciaal onderwijs voor de komende jaren. Dit Integraal Huisvestingsplan 2020-2023 wordt begin 2020 opgeleverd. Het IHP gaat in op de toekomstige huisvestingsbehoefte, vanuit de ambitie voor een evenwichtig onderwijsaanbod en verbetering van de gebouwkwaliteit, en wat daarvoor nodig is. Jaarlijks bestaat de mogelijkheid voor schoolbesturen om huisvestingvoorzieningen aan te vragen en te onderbouwen. De afspraak over nieuwe vormen van onderwijsondersteuning is dat samenwerkingsverbanden en de gemeente tijdig met elkaar in gesprek gaan over (mogelijke) gevolgen voor onderwijshuisvesting.

vijf

Inrichting en organisatie
Passend onderwijs 2020-2024

Kwaliteitsontwikkeling

5.1. Kwaliteit (meten) binnen het SPOW

De wettelijke taken van het samenwerkingsverband bestaan uit:

- Afspraken vastleggen in een ondersteuningsplan.
- Overleg met gemeente(n) en medezeggenschap over het ondersteuningsplan.
- Het samenwerkingsverband beslist of een leerling kan worden toegelaten tot het S(B)O.
- Verantwoording afleggen in jaarverslag en jaarrekening.

In 2016 is een start gemaakt met het implementeren van het kwaliteitsmanagement systeem (KMS) conform de ClIO maatstaf. De ClIO Maatstaf is een vertaling van de ISO 9001 standaard voor de professionele kennisintensieve organisaties, opgebouwd uit de domeinen Beleid, Organisatie, Primair Proces, Mensen, Partners en Reflectie. De Maatstaf gaat uit van het verbinden van kwaliteit van professionals en de ontwikkelkant van kwaliteit. Met dit systeem worden de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) gevolgd. De programma's Perspectief op school en Onderwijs Transparant leveren hiervoor informatie.

5.2 Monitoring en evaluatie

Op basis van de volgende middelen en instrumenten monitort en/of evalueert het SPOW jaarlijks de kwaliteit met betrekking tot haar wettelijke taken.

- Het bestuursjaarverslag, inclusief financiële verantwoording.
- De management review n.a.v. van het kwaliteitszorgmanagementsysteem (KMS).
- Tweemaal per jaar worden de KPI's van het KMS besproken in het DB.
- De kengetallen uit de Kijkglazen van DUO.
- De resultaten van de basisondersteuning naar aanleiding van de schoolondersteuningsprofielen.
- De monitor gegevens uit Onderwijs Transparant (OT).
- De gesprekkencyclus met het personeel van de Centrale Dienst.
- De tevredenheidspeiling ten aanzien van het samenwerkingsverband.
- Het activiteitenplan.
- Bestuursgesprekken tussen schoolbesturen en de directeur over de basis- en extra ondersteuning.
- De gesprekken van de ondersteuningsadviseurs met de scholen over de te besteden middelen ten aanzien van de basis- en extra ondersteuning.
- Evaluatie van het ondersteuningsplan.

5.3. Planning en control

Tenminste eenmaal in de vier jaar stelt het SPOW een ondersteuningsplan vast. Op basis van dit ondersteuningsplan wordt jaarlijks een activiteitenplan en een meerjarenbegroting opgesteld, welke tot stand komen na evaluatie van diverse processen.

5.4 Verantwoording

De directeur van het samenwerkingsverband legt verantwoording af middels:

- Het bestuursverslag (jaarlijks): dit verslag beschrijft de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen. De inhoudelijke en financiële kengetallen van het samenwerkingsverband zijn een vast onderdeel van het bestuursverslag.
- De managementrapportage (per kwartaal): hierin beschrijft de directeur van het samenwerkingsverband de voortgang m.b.t. de beleidsvoornemens.
- De opgave thuiszitters (twee maandelijks) aan inspectie van het onderwijs.

De school verantwoordt aan het samenwerkingsverband:

- De kwaliteit van de basisondersteuning en de mogelijkheden tot ondersteuning op de school middels het schoolondersteuningsprofiel.

De leden van het Algemeen Bestuur verantwoorden jaarlijks in een vergadering van het Algemeen Bestuur:

- Het niveau van de basisondersteuning.
- De inzet van de middelen voor basis- extra- en zware ondersteuning.
- De inzet van de extra ondersteuning vanuit het SPOW.
- Het aantal verwijzingen naar S(B)O.